

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING
„OOST EN WEST”

HET LIDMAATSCHAP der Vereeniging bedraagt f 5.— 's jaars (minimum) met inbegrip van kosteloze toezending van het Koloniaal Weekblad.

INHOUD: Zuidelijk Minahassa Comité. — Een Veteraan. — Indrukken en Herinneringen. — Van Week tot Week. — Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlucht. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. I. Uit de Europeesche Pers. — II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche Pers. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Nagekomen Berichten. Berichten der Afdelingen. — Mededeelingen. — Bestemd voor uitzending naar Ned. Indië. — In Nederland aangekomen verlofgangers. — Met pensioen. — Adresveranderingen. — Financiële Berichten. — Mutatiestaat van 25 Maart tot 1 April 1931.

Zuidelijk Minahassa Comité.

Het Zuidelijk Minahassa-Comité maakt bekend, dat het zijne leden verder onmogelijk is, geregeld Woensdagochtends zitting te houden voor het inontvangstnemen van loten en het uitreiken van prijzen, daar hiervan bijna niet gebruik gemaakt wordt.

Voor het vervolg wordt aan winnaars van prijzen verzocht, daarvan schriftelijk kennis te willen geven aan het adres Korte Voorhout 6, Den Haag, wanneer een datum voor het afhalen zal worden opgegeven.

De Vereeniging van Rotterdamsche Expeditie trok een prijs ter waarde van f 250.—, recht gevende op eene reis, welke aan het comité ten geschenke werd gegeven, waarvoor onzen zeer bijzonderen dank.

F. VAN PESKI,
Voorzitter.

Een Veteraan.

Het was 13 Maart 25 jaar geleden dat de heer Mr. E. Rijke het Secretariaat der afdeling Leiden van onze Vereeniging aanvaardde.

Een jubileum als dit is zeker zeldzaam. Gedurende dit 25-jarig tijdperk heeft de heer Rijke zijn volle werkzaamheid aan de belangen zijner afdeling gewijd en met voldoening kan hij terugzien op den weg die achter hem ligt. Het is zeker ook uit naam der geheele Vereeniging wanneer wij den heer Rijke toewensen dat hij nog tal van jaren in goede gezondheid zijn functie mag blijven vervullen.

HET HOOFDBESTUUR.

Indrukken en Herinneringen

door
PIM PERNEL.

II.

Miraculeuze Verschijningen.

De wonderen zijn de wereld nog niet uit, zoo zegt de spraakmakende gemeente en die stemme des volks is als regel 'n schrander, bevattelijk geluid.

Wie zal het zeggen, of wij menschen wel ooit het recht hadden het woord wonder te gebruiken als begripsbeeld van hetgeen wij niet bevatten konden?

Wat voor den een klaar en duidelijk, aannemelijk en constructief-bewijsbaar is, noemt de ander onverklaarbaar.

Gesteld voor een feit, welks schepping en wording hem onnaspeurlijk lijkt, noemt de mensch het beeld, hetwelk het gezichtsorgaan hem tot 'n zichtbaar, atque ergo(?) bestaand iets omwerkte, vreemd, hoogst eigenaardig, verbazingwekkend, ondoorgroendelijk of wel, 'n stapje verder gaand: wonderbaarlijk, 'n wonder, 'n mirakel.

Van wonderen wordt alras gesproken zoodra het onbegrijpelijke, wetenschappelijk onverklaarbare zich bevindt op religieus gebied.

En zoolang de wereld bestaat, hebben de menschen elkaar niets kwalijker genomen dan de abnegatie van hetgeen zij als feiten aannemen, waarin zij geloofden... Deswege zijn wereldrijken verwoest.

Vond de Westersche wereld het niet bespottelijk,

dat Oostersche geloovigen met ernst vasthielden aan de wonderdadige aanvulling van rijstvorraden in belegerde sterkten tijdens den opstand der Sepois?

Heb ik niet 'n bekend man en groot geleerde in een Boeddhistisch klooster op Ceylon met 'n verachtelijk schouderophalen, 'n Oud Testament zien aanwijzen in z'n bibliotheek, staande naast 'n vertaling van Emerson's wijsgeerige opstellen. En heb ik daarentegen niet een Chineesch geleerde in Birma met groote bescheidenheid en vragenderwijs hooren argumenteeren over de resultaten van den Russischen onderzoeker Nicolas Notovitsj, die later, ik meen in 1894, zijn Engelsch-Indische reis in het Fransch uitgaaf onder den titel La Vie inconnue de Jésus Christ? Het was een boek, waarin hij o.m. trachtte aan te toonen, dat het wonderdadige element in ons Christelijk Nieuw Testament wortelde in de kennis der occulte wijsheid van het Oosten.

Die eerbiediging van stellingen van andersdenkenden, van studeerenden en zoekers is toch schooner en juist dan het botweg negeren of bespotten van andermans geloof, begrippen en voorstellingen.

Hoe weldadig doet het niet aan beschaafde Hindoes te hooren praten over 'n studie als die van dr. Luys over experimenten bij hysterische patiënten onder hypnose.

Wat de leerling van den grooten dokter Charcot daar als voor velen onverklaarbare (wonderdadig uitzijnde) experimenteële feiten te boek stelde, kenden de Hindoe-geleerden reeds eeuwen geleden, edoch op wat wij Westerschen zouden noemen onwetenschappelijke wijze. Zij kenden levende en doode stoffen en hun invloed op den mensch; kenden die uit overlevering, door nadenken, door 'n zichzelf verhoogend rein leven, door intuïtie, noem het door het zelfbewust aannemen, vereeren en „toepassen" van de huus inziens bestaande wetenschappelijk nog niet met name te noemen machten.

Wie lacht er nog om het spiritisme? De tijd dat er om een boek als Het spiritisme en zijn wonderen van Wallace geginnegapt werd, is voorbij. Alleen de twijfel blijft.

Onwillekeurig kwam ik op deze en dergelijke gedachten door een artikel van pater I. P. ter Maat in Opgang, naar aanleiding van een schrijven in de Blijde Wereld over 'n kerkelijk beeld in Spanje, hetwelk de oogen zou hebben bewogen. Hij beweert, dat zij die dat meenden te zien, de slachtoffers zijn van gezichtsbedrog of zelfbedrog. En de Nederlander gelooft en verstaat niet 'n dergelijke openbaring.

Welaan, alles is immers relatief, het relativiteitsbegrip is toepasselijk op bijna alle dingen om ons heen. Vóór u zit aan de tafel, uw zuster, dat ziet ge, ergo...? Doet eens één oog dicht en daarna het andere dan ontstaat er twijfel of ze dáár wel zat en niet 'n centimeter of wat verder. Ik heb in het Oosten dingen gezien, die ik niet gezien kan hebben, doch die door suggestie zintuigelijk waarneembaar geleken. Waarom dan gramstorig te staan tegenover wonderen?

Men legge er zich welgemoed bij neer, dat er „many things between heaven and earth" zijn, waar we niet bij kunnen. Het is dan ook niet juist om alles wat men niet zelf heeft gezien of begripen kan te verwerpen.

Professor Kapteyn had 'n college kunnen houden over stroomingen in den sterrenhemel, hetwelk u, zeer geachte lezeressen en lezers zoudt kunnen volgen en van hem wel zoudt willen aannemen, terwijl anderen er met hun alledaagsche verstandje niet bij zouden kunnen.

Gebeuren er wonderen, héél ver weg, in hééle kleine plaatsjes en in tegenwoordigheid van weinige en ons niet persoonlijk bekende getuigen, of is het geval 'n beetje verjaard, zooals de juristen dat noemen, welnu, dan trek ik m'n wenkbrauwen eens op en ik strijk eens door m'n hardos, maar ik zeg nooit: Dat kan niet!

Het bovenstaande blijve geheel op zichzelf, wijl ik het niet wensch aan te passen aan den meer luchtigen toon van hetgeen thans volgen moge.

Hoe voorzichtiger je met vreemde dingen bent, hoe beter.

Ik heb eens 'n makker gekend, die van Den Haag langs den duinweg teruggereeden was naar Leiden. Hij beweerde, dat hij het Sint-Elmusvuur had gezien op de manen van zijn paard en dat dat nu een boodschap voor hem was geweest.

Hij had zich voorgesteld, dat dit 'n vingerwijzing voor hem inhiel om zóó en niet anders te handelen in een voor hem destijds belangrijk levensvraagstuk. Hij werd er om bespot!

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”

Weimarstraat 63, Den Haag

Telefoon 332739

In de onmiddellijke nabijheid van de tramlijnen 3, 5 en 12

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste

eischen van hygiëne en comfort

Zwembaden · Kuipbaden · Stortbaden

Stoom- en heete Luchtbaden

Zeezout-, Dennen-, Koolzuur- e. a. Baden

— Waterbehandeling — 5483

Leden van „Oost en West”.

Het aangewezen adres voor de kwaliteit **Melk en Melkproducten** is de N.V. Melkinrichting „DE NIEUWE LANDBOUW” 5443

DEN HAAG: SCHEVENINGEN:

N.W. Buitensingel 50 Wassenaarsche Str. 127

Telefoon 333855. Telefoon 550363.

SCHRIJFMACHINES.

Nieuwe en gebruikte Schrijfmachines, ook Reismachines vanaf f 25.— leveren wij met volledige garantie. — Alle reparaties, met origineele onderdeelen, vlug en billijk. — Verhuren van machines vanaf f 7.50 per maand. 5582

AMERICAN TYPEWRITER TRADE

RIJSWIJKSCHEPLEIN 34a, DEN HAAG — TELEF. 114231

P. G. C. HAJENIUS

OPGERICHT 1826 5467

AMSTERDAM 'S-GRAVENHAGE
Rokin 92/96 Noordeinde 64

SIGAREN

SIGARETTEN, TABAK

Fa. J. H. van Andel

Huishoudelijke Artikelen.

- Electrische Apparaten - 5432

Electro Vapour Radiatoren, G. E. Koelkasten

Willemsparkweg 30, Tel. 25882. A'dam Z.

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”.

LOUIS KORIJN & Co.

Anno 1880 5516

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Heerengracht 418

Bijkantoor: 'S-GRAVENHAGE, Mauritskade 1

Telefoon 115960 (3 lijnen)

Haagsche Beurs, Telefoon 110616

EFFECTEN - COUPONS

N.V. SCHMID'S Effecten- en Productenhandel
PLEIN 9, DEN HAAG
 Telefoon 112384, b. g. g. 772888. 5639
Directe lijn Amsterdamsche Beurs.
 Uitvoering van alle orders in EFFECTEN en PRODUC-
 TEN (Suiker, Katoen, Rubber enz.). — Speciale voor-
 lichtingsdienst **Amerikaansche en Indische fondsen.**
 NEW-YORK — LONDEN — CHICAGO — PARIJS
 Amsterdamsche Beursverbinding „MAHLER'S" Bank,
 — Heerengracht, Amsterdam. — Anno 1907 —

G. J. R. v. d. GAAG & ZOON
GROENMARKT 27
TELEPH. no. 112512, DEN HAAG
 DROGERIEN — CHEMICALIËN
 DEPÔT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉ'S

MUZIEKLYCEUM
 Dir. S. L. WERTHEIM
DAENDELSSTRAAT 27 — Telefoon 772515
 Opleiding voor Amateurs en Vakleerlingen.
 SCHOOLGELDEN:

voor elementair onderwijs **VIER GULDEN**
 per maand, in klassen van drie leerlingen.
 Eén uur instrumentaal en één uur kl. theorie
 per week.
 Middenklas. **VIJF GULDEN** per maand,
 in klassen van drie leerlingen.
ZES GULDEN VIJFTIG CENT per maand,
 in klassen van twee leerlingen.
TWAALF GULDEN VIJFTIG CENT per
 maand, voor één uur per week privaatles en
 één uur theorie. 5636

Bewegingskunstklas voor kinderen **f 3.50** per maand;
 voor volwassenen **f 4.50** per maand.
 Inschrijving dagelijks van 9.30 uur v.m. tot 8 uur n.m.
 Prospectus gratis op aanvraag, ook per Telefoon 772515.

N.V. v. Vuuren's Handel-Mij
BRANDSTOFFENHANDEL
 Denneweg 67a Telefoon
 Den Haag 114427 5494
 Wenscht ge te ontvangen le **KWALITEIT**
 Brandstoffen, tegen **BILLIJKEN** prijs en
GEGARANDEERDE maat? Bel dan op 114427

PIANOHANDEL
L. C. JACOBI
 DEN HAAG - TEL. 331403

H. A. JACOBI
 SOERABAYA
 IBACH — KUHLA
 STEINBERG
 „WERELDMERK" UEBEL - LECHLEITER

IN HUUR EN HUURKOOP

SPECIAAL ADRES VOOR
TROPEN-PIANO'S
 5572

Pension van Bijsterveld
 Speciaal adres voor eerste klasse Familiën.
 Bezuidenhout 48-50 — Den Haag
 Chique appartementen met koud en warm
 — stroomend water —
 Prima keuken — Privé Badkamers
 Telefoon 771577 5613

Tweemaal per jaar (in Februari en in Augustus) zenden wij, uitsluitend aan particuliere bloemenliefhebbers, gratis onze fraaie, in koper-diepdruk uitgevoerde prijscourant, rijk geïllustreerd met natuurgetrouwe foto's. Deze prachtige en duidelijke handleiding voor het aanleggen en onderhouden van 'n bloementuin ligt ook klaar voor U! Vraagt spoedig Uw exemplaar aan bij:

n.v. L. Stassen Junior
Hillegom - Tel. 2257
 Bloembollen - Planten - Zaden
 ALLE ARTIKELEN
 WORDEN GELEVERD
 ONDER GARANTIE

PRACHTIGE

PRIJSCOURANT GRATIS

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West" 5055

Rusthuis „Henriëtte Hoeve" WOLFHEZEN
Zomer- en Winterverblijf

mooi gelegen voor rustbeh., herstell. en diëtpatiënten. Ook voor familie met grootere kinderen. Prettig milieu. Centr. verw., w. en k. str. water, badk. Telefoon 7. Brieven Mevrouw NIPKEN. 5612

WILD en GEVOGELTE en EIEREN.
 Speciaal adres voor Indische families.
 Alles wordt franco geleverd door geheel Nederland.
J. VERSCHUUR
3e Kade 57 Gouda
 — OPGERICHT 1896 — 5186

C. VAN KAMPEN
 Behangerij — Stoffeerderij
 Verhuizingen 5037
 Badhuisweg - APELDOORN

GEBR. BERVOETS
 UITRUSTINGEN 5315
 voor Heeren en Kinderen

NOORDERKWEEKSCHOOL
 „ABEL TASMAN" te DELFZIJL
 Aan Ouders worden alle mogelijke inlichtingen verstrekt door den Directeur, voor plaatsing van hun zoon op bovengenoemde school.
 (Leerlingen zijn intern). 5406
 Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West".

HET NEDERLANDSCH BRIEFONDERWIJS
GRONINGEN
 Ons nieuw prospectus bevat **217** cursussen op bijna elk gebied, vooral Moderne Talen, Steno, Boekhouden, Staatswetenschappen, Wiskunde, Staatsexamen A en B, Rechtswetenschappen enz. Opleiding Mercuriusdiploma, Akte L. O. en M. O. Speciale afdeling Technische Vakken, Reclame-techniek voor Etaleur enz. 5030

KAWEE'TJES
ARNHEM

Maatschoenmakerij — Specialiteit in Rij-Kaplaarzen
G. FLIPSE & ZONEN - ARNHEM
 KONINGSTRAAT 10 TELEFOON 1483
 Magazijn van prima Schoenwerk.
 5203 Tevens Reparatie-Inrichting.

AMERSFOORT
Fa. OOSTERVEEN
Langestraat 42 — Telefoon 77
 Het meest gesorteerde Magazijn van: 5541
KRUIDENIERSWAREN, COMESTIBLES, DELICATESSEN,
FIJNE VLEESCHWAREN, INDISCHE ARTIKELEN.

Dames- en Heerenkleding
Naar maat — Uniformen
UTRECHTSCHESTRAAT 26 Telefoon 243
B. RUITENBERG H.zn. 5542
 Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West".

BANKETBAKKER — KOK
P. GROENHUIZEN — SCHATORJÉ
 MAISON DE CONFIANCE ET DE 1ER ORDRE 5067
 Utrechtscheweg 53 — Telefoon 336 — Amersfoort
 Speciaal adres voor fijnere Patisserie en uitzending van Diners
 Aanbevolen adres voor leden van Oost en West

Complete Meubileering
A. H. VAN NIEUWKERK
 Beeksteinschelaan 10 - AMERSFOORT - Korte Beekstraat 6
 Telefoon 543 - Opggericht 1909 5069
LEVERT FRANCO DOOR HET GEHEELE LAND

BREDA.
A. DE KONING & ZOON - GINNEKEN
 — DESKUNDIGE TUIN-ARCHITECTUUR —
AANLEG EN ONDERHOUD VAN TUINEN
 Rotstuinen — Borders — Flagstons Tuinpaden
 Artistiek Bloemwerk — Speciale Cacteeën Cultuur
MOLENSTRAT 9 5265 Telefoon 1499 (Breda)

N.V. v/h Broese en Peereboom
 Algemeene en Wetenschappelijke Boekhandel.
 Electriche Drukkerij. Uitgave Bredasche Courant.
 Advertentie-Bureau. — Ruime voorraad, snelle levering
 van alle gewenschte boeken en tijdschriften. 5377

 Tel. 1923 **TE BREDA** Tel. 1923
 is het van ouds bekende adres voor solide
Rolluiken, Jalouziën en Zonnenschermen
Firma G. v. d. VELDEN
 Alle voorkomende reparatiën.
 Kantoor en Fabriek Haven 11-11a. 5548

 Firma H. van Besouw
 MARKT 27. - Tel. 504. - BREDA.
 Oud solied adres voor 5545
Tropen Uitzetten.
 Vraagt prijscouranten of bezoek.

FIRMA JAN STOOP
 Comestibles 5070
EINDESTRAAT 19 - BREDA - TELEFOON 376
 Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West"

BERGEN OP ZOOM
N.V. Asselbergs' IJzerhandel 5399
 IJzerwaren, Gereedschappen, Huishoudelijke Artikelen
 Lievevrouwestraat 41 — BERGEN OP ZOOM
 Telefoon 9 — Postcheque 7186 — Postbus 24

Firma TIMMERMANS
 KORTE MEESTRAT 21-23 — BERGEN OP ZOOM
 MEEST MODERN 5398
KRISTAL, PORSELEIN, GLAS en AARDEWERK.
GROOTE SORTERING — BILLIJKE PRIJZEN

HILVERSUM
HILVERSUM **NOORDMAN** **BUSSUM**
 kleedt U beter 5414

H.H. Leden koopt bij C. VAN DEN AKKER
RIJWIELMAGAZIJN „SERVA" 5365
 Telefoon 2913 - Simon Stevijnweg 4 - Hilversum
Vakkundige reparatie Vraagt onze speciale conditie

Wat ik er van denk? Wel, dat Sint-Elmusvuur is er natuurlijk wel geweest. En die boodschap? Nu ja, hij gelooft het nu eenmaal. Let' him do it! 't Intuïtief gevoel kan er geweest zijn, hoewel er geen verband is te veronderstellen met dat blauwe geheimzinnig doende Sint-Elmusvuur, hetwelk verklarbaar is als natuurverschijnsel.

Wanneer we niet mogen lachen om hypnotische, wetenschappelijk vastgelegde emoties en b.v. zien, welke sterk uiteenlopende fysieke reacties ontstaan in zoo'n toestand, wanneer b.v. 'n tubetje met thym-essence of bromure van potassium, valerian, sulfaat van atropine, chlorhydraat van morphine, water, enz. rechts of links van ons hoofd wordt aangebracht, dan wil ik evengoed het recht hebben eens stil te staan bij de vraag, welke invloed hebben two fingers only van prima Schotische whiskey en meer op den bodem van onzen maagwand en tegen het koepeldak van onzen schedel? En dan blijf ik belangstellend luisteren naar de verhalen van 'n nu al sinds jaren overleden vriend van me, die op 'n nachtelijk rijtoertje naar Utrecht 'n verschijning had gehad, 'n echte verschijning meneer van 'n blauw geitje, rechts voor de paarden uit! Wat is dat geweest?

Ik zeg maar, wie weet het?
'n Mecklenburger, Tony Schweighofer heette hij, had na afloop van 'n kegelpartij 's avonds 'n rijtuig besteld van Schwartou naar Lübeck. Ik geloof, dat hij tevens jarig was.

Hij meende 'n been te zien, links vóór hem uit, en beval te stoppen. Uitgestapt en gekeken. Niets! Toen het verschijnsel zich weer voordeed, weer halt gehouden en gekeken. Weer niets!

„Kutscher“, zei hij, „jetzt pas mal oof, wenn ich wieder dat Been sehe, dan pfeiff ich, und dan bau mal feste op dat Been!“

Aldus geschiedde en „Au“ riep hij, want het bleek zijn been.

Alweer zeg ik. Oordeel niet te vlug, ditmaal was de oorzaak na te wijzen. Vrees voor het onbekende om ons heen is uit den boeze.

Een aangetrouwde kennis van mij was eens te Mainz, maakte kennis met 'n Weinunkel, die hem doorzagde over eigene Kellereien en eenige goede merken zou laten proeven. Zij togen naar 'n wijnkelder en de Weinunkel liet hem allerlei „hochfeine“ merken proeven op hoop van 'n bestelling. 't Werd het gewone gedoe: 'n glaasje van dit, 'n slokje van dat, de man bleef steeds aanprijzen: „angenehm, rassig, nicht wahr?“

En dan weer 'n glaasje „mild, kernig, ansprechend“, „raffig, finden Sie nicht?“

Jawel knikte de gast. Maar dan kwam dé ander met nog hochfeiner dingen aan: „Ist denn das nicht würzig, nicht pikant, vornehm und edel? Riesiges Gewächs was?“ Jawel knikte de Hollander weer.

En dan liet de gastheer weer 'n nieuwen langbals aanrukken, Oberbrunner Hinterhäuser Pumperelbacher Hubermeyer Spätauslese vom K. K. fürstliches Hochgewächs mit Schloss Korkbrand“.

„Jawohl, tief goldener Edelwein. Prosit!“ zei m'n landsman, zorgvuldig naproevend, „je Cabinetmerk hoor, de frissche, ouwe zwanneus, haben Sie noch echten Mofricaner Schlossberg?“

„Bedauere“, zei de Weinunkel, „aber Rüdesheimer Berg Schlossberg haben wir, famose Blume, fabelhaftes mächtiges Gewächs“.

„Ja, schön, schrijf maar op“, zei de gast, die wat draaiërig was geworden.

Ten slotte gingen ze naar huis, namen in de koele nachtlucht afscheid.

Mijn aangetrouwde kennis riep nog: „Adieu, schicken Sie alles franco“, wuifde nog 's en zwenkte hotelwaarts.

Toen hij echter op de maanlicht-badende markt voorbij den toren kwam, zag hij dat de oogen van het aangezicht, dat het uurwerk tot wijzerplaat diende, onheilspellend heen en weer gingen en het de tong uitstak.

Hij keek, keek nog eens, maar het verschijnsel hield aan.

Ijsskoude parels kwamen op z'n voorhoofd en in hevigen angst holde hij weg, weg van het afschuwelijk verschijnsel der rollende oogen. Hij sliep slecht, had nachtmerries.

Ik houd niet van sensationele dingen en vertel er dus onmiddellijk bij, dat hij 'n paar dagen later, in 'n Baedeker bladerend, toevallig tot de ontdekking kwam, dat dat uurwerk juist beroemd was wegens die rechts en links rollende oogen. Dat was 'n pak van z'n hart.

Was de man in kwestie nu niet 'n verstandig, bedaard, nadenkend man geweest, die zich rustig de vraag stelde, of het gruwbare en angstwekkende van het geval niet allicht in verband moest worden gebracht met die aanzienlijke hoeveelheid hochfeine proefglaasjes, dan had hij mogelijk aan zijn kinderen verteld, dat pa óók eens zoo'n wonderbaarlijke verschijning had gehad. Die Pompernikelproefavond was gecamoufleerd geworden en er was een stevige familielegende uit geboren.

En daarom, ik zeg nooit: „Dat kan niet!“ Ik eerbiedig steeds 'n anderzins zienswijze en wijze van zien.

Van Week tot Week.

van Maandag 23 tot Zondag 29 Maart.

Ingesteld is een comité van advies betreffende de uitvoering van de suikeruitvoer-ordonnantie.

Benoemd is: tot lid, tevens voorz. van dit comité, de voorz. v. h. Alg. Synd. v. Suikerfabr. v. N.-I. te Soerabaja; tot leden: de vertegenwoordigers der H.V.A., der N.V. Ned. Ind. Landbouw Mij., de dir. der N.V. Kooy en Co.'s Administratiekant., de firma Anemaet te Soerabaja, de agent der Ned. Handel Mij., de hoofdagente v. d. Koloniale Bank, allen te Soerabaja, de Fa. Mirandolle, Voute en Co., de ag. der Cult. Mij. der Vorstenlanden, de ag. v. d. Int. Crediet- en Handelsver. Rotterdam, de dir. v. d. Alg. Mij. tot Expl. van Suikerfabrieken van Oei Tiong Ham, allen te Semarang en de super-intendent v. h. fonds der Mangkoe-negorosche Eigendommen te Soerakarta.

De Pittsburgh kwam 21 dezer voor Belawan aan. Ten gouvernementshuize te Medan werd een lunch aangeboden. 's Middags was het gezelschap te gast bij de Holl.-Amerikaansche Plantage Mij. te Kisaran. Den 22sten is aan boord een druk bezochte receptie gehouden, terwijl den 26sten d.a.v. de gouv.-gen. der Philippijnen, kol. Dwight F. Davis op waardige wijze te Tandjong Priok ontvangen werd.

De werking van den Merapi neemt toe. Zondagmorgen hadden vele afstortingen plaats, waarbij gloedwolken optraden in de richting van het Blongkengravijn. Hiermede ging een lichte aschregen in het Batangsche gepaard. De noodige maatregelen werden onverwijld genomen.

Ingediend is de ontwerp-ordonnantie, inhoudende de verdeling van de taken van het Europeesche en het Inlandsche bestuur in het gouvernementsgebied van Java en Madoera, ten einde binnen het kader der bestuursvorming aan het bestuursapparaat een doelmatige en harmonische werking te verzekeren.

Na een bezoek te Soerakarta van den secretaris-generaal van het uitvoerend comité voor de Parijsche koloniale tentoonstelling aan den Soesoehoenan van Soerakarta, waarbij over de gerezen misvattingen inzake de uitzending van dansers van den Kraton naar Parijs leedwezen is betuigd, is een bevredigende oplossing te verwachten.

Het College van gedelegeerden uit den Volksraad heeft na uitvoerige discussies de ontwerpen tot verscherping van de jachtordonnantie en de dierenbeschermingsordonnantie goedgekeurd.

Opgericht is te Makassar een locale zendingsraad, waarbij alle plaatselijke protestantsche organisaties zijn aangesloten. Voorzitter is ds. P. A. Binsbergen te Makassar, secretaris ds. Bikker te Mamas.

Bericht wordt, dat de Gouverneur ter Oostkust van Sumatra het vraagstuk der bestrijding van de herhaalde branden in studie heeft genomen.

Naar aanleiding van een dagbladbericht over moeilijkheden van de Vaderlandsche Cluk, volgens hetwelk het Hooggerechtshof overwegen zou aan rechterlijke ambtenaren te verbieden aan politiek mede te doen, heeft het Volksraadslid Oetoyo aan de regeering gevraagd, of de regeering niet van oordeel is, dat een dergelijk verbod in strijd is met het erkende recht van vereeniging en vergadering, en of, indien er plannen in die zitting bestaan, in elk geval de Volksraad daarover zal worden gehoord.

Het college van gedelegeerden uit den Volksraad heeft de Inlandsche gemeenteordonnantie voor de Minahassa en die inzake de verzekeringsmaatschappijen aangenomen.

Naar verluidt is in verband met de bezuiniging, besloten dit jaar geen hoofdagente of hoofdchercheurs bij de politie aan te stellen, noch personen daarvoor in opleiding te nemen.

De landsmiddelen hebben in Januari f8.300.000 minder opgebracht dan in Januari 1930 en f6.080.000 minder dan een twaalfde van de jaarraming.

De Regeering heeft aan den Volksraad eene mededeeling doen toekomen, dat zij, door niet-uitvoering van maatregelen, waarvoor bij de begroting van 1931 gelden werden toegestaan, eene (tijdelijke) bezuiniging aanbrengen zal van f13 miljoen op den gewonen en f15½ miljoen op den buitengewonen dienst. Over de vermindering der salarissen enz. van ambtenaren worden afzonderlijke voorstellen in uitzicht gesteld.

68 pct. der tinproducenten in Malakka zouden vóór de beperking van de tinproductie heben gestemd; 12 pct. stemden tegen, terwijl 20 pct.

GRENDEL'S
BOUW- EN WONINGBUREAU
Bilderdijkstraan 37, Rijswijk Z.-H.
Telef. 118897
Gedipl. Beëd. Makelaar 5044
HET WONINGBUREAU VOOR RIJSWIJK EN OMSTREKEN

Waar zult gij Uw verlof doorbrengen?

Natuurlijk op de Veluwe!
Beschikbaar compleet gemeubileerde vrije
LANDHUISJES, 5059
met alle comfort en gemak. — Inlichtingen
Landgoed „REFUGIUM“, Elspeet. Tel. 3.

HOTEL DES DEUX VILLES
BUITENHOF — 's-GRAVENHAGE

Telefoon 115950, Telegram adres TWEESTEDEN

Kamers met stroomend
water en privé-bad

RESTAURANT DES DEUX VILLES

Groote Zalen en Salons voor
Collations - Diners - Recepties

— Diner Concert — 5104

**ENGELSCHEN
EN DUITSCHE
— HANDELS-
CORRESPONDENTIE
BOEKHOUDEN
GIPRONK
COLUMBUSSTR.
153
DEN HAAG
VOLLEDIGE
OPLEIDING VOOR ALLE
PRACTIJK EXAMENS**

5544

Prins Mauritschool

der Ned. Herv. Gemeente
RESEDA STRAAT 26 - DEN HAAG

School voor L.O. met 7 leerjaren

Opleiding H.B.S., Gymnasium e.d. in 6 of desgewenscht in 7 jaar

Cursussen in Fransch, Duitsch, Engelsch en Handenarbeid

5628

HUUROVERNAME.

Aangeboden door Ind. familie, Amsterdam, vm. Watergraafsmeer, p. 1 Mei a.s. tijd. of langer, Huis met Belétagé, event. m. ged. overn. meub., vaste wascht., str. k. en w. water, ingeb. bad. Cond. nader. Brieven onder no. 5072 bureau van dit blad, Wagenstraat 37 Den Haag.

Het lokaal voor Wek. Publ. Veilingen
LEIDSCHEGRACHT 76, AMSTERDAM

is een vertrouwde, reeds 30 jaren bestaande Inrichting, voor den verkoop van

Nette Inboedel en Kleeding

TELEFOON 49900 5466

W. J. GERDING & Co.

Makelaars

Zoonoodig verkoop en afrekening binnen één week

Onze modelkamers
toonen U de nieuw-
ste snufjes op ons
gebied. Uw bezoek
stellen wij op prijs.

MEUBELFABRIEK
MESKER
PARKSTRAAT 10
DEN HAAG

5604

N.V. Drogisterij

De „Salamander”

„De Haagsche Drogist”

Winkels door geheel Den Haag,

Rijswijk en Voorburg. 5050

Telefonische bestellingen onder no. 110454.

Tegen 1 September 1931 komen aan de Middelbare Koloniale Landbouwschool te Deventer vacant de betrekkingen van leeraar voor het onderwijs in:

- a. tropischen landbouw;
- b. kennis der tropische landen.

Getal wekelijksche lesuren tijdens het schooljaar 1930—1931 respectievelijk 24 en 22.

Voor verdere bijzonderheden wordt verwezen naar de Nederlandsche Staatscourant van 23 Maart 1931, No. 57.

Sollicitaties bij gezegeld adres worden vóór 16 Juni a.s. ingewacht bij den Directeur van voornoemde school. 5035

WAAROM??

gaat U Uw welverdiend verlof doorbrengen in ongezellige, onvrije en meestal dure gemeubileerde woningen, terwijl wij U compleet naar Uw eigen smaak en billijk installeren en bij Uw vertrek binnen 12 maanden Uw meubilair weer voor tweederden (2/3) van den koopprijs terug nemen, 5622

Verkoophuis

101 GROOT HERTOGINNELAAN 101 - DEN HAAG

F. J. POT, Dir.

niet hebben gestemd. De stemming was gebaseerd op de productie van 1929, die 1.575.604 picols erts beliep.

Naar verluidt heeft de Ned.-Indische Landbouw Mij. het vice-voorzitterschap van de V.I.S.P. neergelegd. Gelijk bekend maakt de Landbouw Mij. geen deel uit van de onlangs opgerichte Visico, het lichaam dat de uitvoering van het plan-Chadbourne mogelijk moet maken. De Visico heeft als voornaamste programpunten: te. het sluiten van overeenkomsten met het buitenland; ze. productie en consumptie met elkaar in overeenstemming te brengen. Vooral dit laatste punt, met welke strekking de Landbouw Mij. zich niet kan vereenigen, zal in de toekomst van groot belang zijn, o.a. voor de prijspolitiek van de Java-Suiker-Industrie. Waar nu de meerderheid van het dag. bestuur

der V.I.S.P. bij de Visico is aangesloten, is te verwachten, dat de practische politiek van dit laatste lichaam tevens beslissend zal zijn voor die van de V.I.S.P., ook al zijn beide lichamen theoretisch volkomen van elkaar gescheiden. De Landbouw Mij. heeft het daarom niet gewenscht geacht, om nog langer in het dag. bestuur van de V.I.S.P. zitting te hebben. Wel is men lid van het bestuur gebleven, ten einde te doen uitkomen, dat men steeds tot medewerking, waar die gevraagd wordt, bereid blijft.

Chadbournes secretariaat heeft de volgende mededeelingen aan de Amerikaanse persorganen verstrekt. Na het vertrek van de Nederlandse suikerdelegatie kwam Woensdag Poen aan de beurt, Vrijdag Duitsland, op 30 Maart Tsjechoslowakije, gevolgd door België en Hongarije. Gehoopt wordt nog op medewerking van Rusland, Peru en San Domingo. Het resultaat der onderhandelingen met Nederland kan niet gepubliceerd worden, alvorens de andere delegaties ervan kennis hebben genomen. De nadruk wordt er nog op gelegd, dat geen poging wordt gedaan, een bepaald prijs vast te stellen. Een permanente wereldsuikerraad wordt in het leven geroepen en alle landen, die nog geen nationale vereeniging van suikertabrikanten hadden, zullen daartoe thans overgaan. Wat maatregelen in Europa betreft, analoog aan de restrictie van Java en Cuba, is Duitsland de eerste staat, die reeds wettelijke bepalingen maakt.

Na voorbereidende besprekingen heeft thans een definitieve bijeenkomst plaats gevonden tusschen voormalige theeplanters en vertegenwoordigers van de Russische handelsdelegatie te Londen, en wel speciaal van de Centrosyuz, de inkooporganisatie der Sovjet-Unie. In genoemde bijeenkomst zetten de Sovjet-vertegenwoordigers uiteen, dat bij een goede financiering de theecultuur in Sovjet-Rusland, die thans reeds in Georgië en in andere deelen van Zuid-Rusland een vrij hoogen trap van ontwikkeling heeft bereikt, binnen een aantal jaren een zoodanigen omvang zal kunnen aannemen, dat Rusland geheel in eigen behoefte zal kunnen voorzien.

Over tien jaar gelooft men bij een goede uitvoering van het plan een productie van 30.000 ton te kunnen bereiken, wat voldoende is voor het binnenlandsche gebruik der Sovjetunie. De Sovjetregering wil 18.000 acres land voor de theecultuur beschikbaar stellen en zou met de Engelsche theeplanters in onderhandeling zijn over de vorming van een z.g. „gemengde” onderneming, waarin gemeenschappelijk kapitaal gestoken zal worden.

Een deel der conservatieve pers, o.a. de Daily Mail, oefent scherpe kritiek op de planters, die blijkbaar bereid zijn, in de Russische plannen te treden, aangezien zij daardoor de Britsche belangen en speciaal die van de theeplanters op Ceylon, benadeelen.

Men vraagt zich af of er verband bestaat tusschen deze actie en het mislukken der restrictie-overeenkomst der Britsche met de Nederlandsch-Indische theeplanters?

De K.P.M. heeft — gelijk bekend — besloten tot het openen van een lijn op Zuid-Afrika. De eerste reis op deze lijn wordt gemaakt door de Houtman, welk schip 18 April van Batavia vertrekt, via Palembang, Mauritius, Reunion naar de havens van Zuid-Afrika, Durban, Port Elisabeth en Kaapstad. Het wordt een tweemaandelijksche dienst, waarbij ook nog in overweging wordt genomen een verbinding Hongkong-Saigon-Batavia er in te nemen, tanzij aan een maandelijksche dienst behoefte bestaat, in welk geval die Noordelijke verbinding wordt losgelaten. Hoofddoel is bevordering van den invoer van Indische producten in Zuid-Afrika, waartoe op de eerste reis monsters van ieder in aanmerking komend Indisch product zullen worden meegenomen en de handel in de gelegenheid zal worden gesteld, om, in overleg met de handelsvereenigingen, vertegenwoordigers mee te zenden.

De dir. van de Ned.-Ind. Escompto-Mij., de heer Sandrock, die in Z.-Afrika is geboren, maakte sinds jaren, zoowel aldaar als in Indië krachtige propaganda voor de uitbreiding van de handelsrelaties tusschen beide landen, waartoe hij o.a. vele besprekingen met Z.-Afrikaansche regeeringspersonen en vooraanstaande handelsheden voerde. De totstandkoming van deze rechtstreeksche K.P.M.-verbinding betekent de eerste stap tot vervulling van zijn denkbeelden. Ook de heer Wykeham Price, lid van de firma Tiedeman en Van Kerchem, werkte op zeer krachtige wijze in dezelve richting mede.

Berichtgeving hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N.R. Crt.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt

De Hindoesche Danseres in Diligentia.

De heer Ernst Krauss deed, als impressario, een goed werk met de Hindoesche danseres, die voor 't eerst een tournée door Europa maakt, ook in ons land te brengen, waar velen, reeds eenigszins vertrouwd met de Hindoe-Javaansche dansen, in de gelegenheid werden gesteld belangwekkende vergelijkingen te trekken.

De Diligentia-zaal, waar *Menaka* — de naam van God *Çiwa's* opperdanseres, door deze dochter van goeden huize aangenomen — verleden week Dinsdag optrad, was dan ook tot de laatste plaats bezet.

Terecht merkte H. A. P. (olak), de Choregrafische verslaggever van „Het Vaderland” op:

„De Nederlander, die in den Javaanschen dans met moeite min of meer thuis is geraakt, vindt hier een danssoort, die veel dichter bij het Westen staat, want in vergelijking met de Javaansche danskunst is het aantal riten veel kleiner en het aantal beeldende, pantomimische gebaren, die het Westen nader liggen, grooter. Ware het dan ook niet, dat ons oor de eigenaardige klanken der Indische muziek minder gemakkelijk verwerkt, dan de ons reeds vertrouwde tonen der *gamelan*, dan zouden deze Hindoe-dansen ons al zeer weinig vreemd zijn voorgekomen.

„Reeds in den aanvang wordt men getroffen door een overweldigende puurheid en reinheid van vorm, gesteund door een eenvoudige kleurenharmonie der gewaden. In deze puurheid is tevens een verrijnd-zwoele zinnelijkheid, een tot kunst gekristalliseerde erotiek, die van de zacht golvende en dan plots weder kantig stootende armbewegingen en de zachte deining van het lichaam zich omhoog strekt tot in de lokkende vingertoppen, op de rhythmten der stampende voeten en ruischende enkelbellen. *Zóó* verleidt de Slangenprinses Prins Aja, *zóó* bekoort de Gopi den herder, *zóó* beantwoordt de Mogaalsche Schoone de serenade van haar aanbieder.”

Wij waren in de gelegenheid reeds 'smiddags, gedurende de repetitie, met deze bijzonder aanvallige, zoowel Fransch als Engelsch vlot sprekende, danseres kennis te maken en 't een en ander omtrent hare levensgeschiedenis uit haar eigen mond te mogen hooren. Men moest met haar begaan zijn: Zij zag er zeer vermoeid en verkleumd uit, wat niet te verwonderen was, na zooveel reizen en trekken, in het voor haar buitengewoon kil-koude Europa. Toch scheen zij niet teleurgesteld, noch afgeschrikt, hoewel zij natuurlijk veel moest missen, o.a., zooals zij zeide: hare smakelijke, Oostersche gerechten. Daar 't ons voor haar, na de repetitie, in Diligentia, al heel ongerieflijk leek, stelden wij haar voor met haar gezelschap in het nabije „Boeatan” te komen teaën met *loempia* en *tempèr*, hetgeen met graagte werd aangenomen.

Onder gezelligen kout, vernamen wij toen, hoe in Britsch-Indië, gelijk ook in de Vorstenlanden op Java, bij aanzienlijke families, de dans tot de opvoeding der jeugd behoort, echter, vooral door de meisjes, uitsluitend in den huiselijken kring beoefend wordt. Hare ouders waren er dan ook sterk tegen gekant, dat zij als danseres de wereld in wilde gaan. Zij vertelde ons tot dit besluit gekomen te zijn en 't ook, niettegenstaande alle moeilijkheden, te willen volbrengen, op aanmoediging van wijlen de beroemde danseres, Pavlova, met wie zij, eenige jaren geleden, te Bombay van nabij kennis gemaakt en over hare begeerte gesproken had: om te trachten de mooie traditioneele Hindoe-danskunst, welke dreigt af te sterven, tot nieuw leven te brengen, door er meer uitdrukking en persoonlijke beziching aan te geven.

Misschien juist doordat wij dit wisten, meenden wij 's avonds in hare dansen, hier en daar Pavlova's invloed te onderkennen: vooral in vele harer symbolische bewegingen zooals bij het ontluiken van de lotusbloem, het wuiven der bladeren, het vogelgevulder, het pronken van de pauw, welke zij bijzonder schoon met haar slanke armen wist uit te beelden, terwijl hare rinkelende voeten daarbij het rythme aangaven.

Prachtig was ook de wijze, waarop zij in de dans, „de Geboorte van Laksmi” genaamd, de golven der zee, het bewegen der visschen en dat van het zeewier, het openen en zich weder sluiten der schelpen voorstelt, en aangrijpend hoe zij met één arm, de naga (heilige slang) uitbeeldt, zich wiegend om een godenbeeld — dat helaas weinig artistiek werd weergegeven — terwijl twee brillante ringen aan hare vingers, als slangenooogen schitteren.

Zooals zij de „Dorpsbron”-dans uitvoerde.

beeldende het wasschen van haar aangezicht, het reinigen en vullen van haar waterkruik, die daarbij in de bron valt, toen zij een jongeling zag naderen, deed zij ons levendig denken aan *Jodjana's* mooie uitbeelding van de rijstbewerking en kwamen wij tot de overtuiging, dat in deze Hindoe-danseres hetzelfde beginsel leeft, dat dien Javaanschen dans-kunstenaar bezielt, welke door beiden op zoo artistieke wijze geuit wordt.

Menaka moest dienzelfden avond nog verder reizen; zij beloofde echter nog eens naar Nederland terug te willen komen. Wij hopen, dat zij dan in een grootere zaal moge optreden, opdat nog meerderen van haar stijlvolle dansen kunnen genieten*)

Haar partner, *Nilkanta*, Persch van geboorte, kon, wat talent betreft, niet in haar schaduw staan, doch kwam wellicht minder tot zijn recht, doordat hij zijn voet bezeerd had.

De muziek, onder orkest-begeleiding van den Russischen heer *Boris Dohrovolski*, klonk ons vreemd, veel typischer waren de soli van den muzikalen Hindoe-artist, *E. Nararian Das* op zijn citar en tweesnarijg instrument: *dilruba*; maar ook deze moet men meer hooren, om ze volkomen te kunnen waardeeren.

De Bridge-drive ten bate van „Boeatan”.

Een momentje uit de „Bridge-drive” van „Boeatan”, in Huize „Voorhout”, in Den Haag, gehouden, teneinde de Vereeniging mede in staat te helpen deel te nemen aan de Int. Kol. Tentoonstelling te Parijs.

Freule Van Ryckevorsel en jhr. Laman Trip assisteren bij het buffet.

Mevrouw Koningsbergen, de echtgenote van den oud-minister, ontbrak niet....

Een „Golden Book of Tagore”.

Ter gelegenheid van den 70sten verjaardig van den Indischen dichter-wijsgeer, *Rabindranath Tagore* op 8 Mei a.s., zal te Calcutta een *Golden Book of Tagore* verschijnen waarvan de uitgave verzorgd zal worden door *Ramananda Chatterjee*.

In de Commissie van Redactie van dit boek hebben zitting: prof. dr. Jagadis Chunder Box, Mahatma M. K. Gandhi, Romain Rolland, prof. dr. Albert Einstein en Costis Palamas.

Ook de Indonesische dichter *Raden Mas Noto Soeroto* is aangezocht om voor dit officieel gedenkboek voor zijn vriend, Tagore, een bijdrage af te staan.

*) Bij het ter perse gaan van dit artikel lezen wij het volgende bericht:

„De Hindoe-danseres *Menaka* zal met haar gezelschap Dinsdag 8 April in Diligentia een tweeden avond geven.

Om dit optreden mogelijk te maken, heeft *Menaka* haar tournee in het buitenland eenigszins moeten wijzigen en zal zij alleen voor den avond op 8 April uit Parijs overkomen.”

bieden ter wereld niet. Deze miljoenenmassa, over honderden eilanden verspreid, leeft zoo niet in vollen welstand — welk volk kent dien? — maar dan toch met een zóó ruime marge boven de bestaansgrens, dat stoornissen, zooals die zich in ieder ander Oostersch land van vergelijkbare bevolkingsdichtheid telkens voordoen, hier onbekend zijn. Daarbij is, in al'e lagen, in deze tientallen miljoenen een ontwikkeling merkbaar, dank zij de daarop gecorcentreerde zorgen der Overheid, zooals men, alweder, elders vergeefs zal zoeken. En een wereldcrisis, die de voortreffelijkst geordende en hoogstontwikkelde Staten van het Westen niet spaart en er de regeeringen voor de zwaarste zorgen stelt, gaat aan onze bevolking niet voorbij, maar deert haar tot dusver minder dan eenige andere. Deze conclusie moge zoo nadrukkelijk mogelijk worden herhaald in een tijd, waarin zich niet alleen verwarrende en ontbindende krachten laten gelden, die zich richten tot het Gezag zonder hetwelk deze samenleving reddeloos verloren zou zijn, maar waarin men die teekenen van twijfel en misnoedigheid waarneemt in eigen kring, welke vóór alles bestreden moeten worden. Er is — zoo besluit *De Loc.* — noch voor dien twijfel, noch voor ontmoediging reden. Zoo er één Land is, dat de depressie te boven zal komen, is het Ned.-Indië; zoo er één Overheid is, die de wereld met trots kan toonen wat zij voor de aan haar leiding toevertrouwde volken verrichtte, is het de Overheid van Ned.-Indië. Dit mag, juist thans, wel eens met nadruk worden herhaald.

De *Java-Bode* schrijft over „Communistische actie over zee”, „Het communisme in de Ver. Staten” (20/2) en „Indo-China” (24/2, 2de bl.), *De Loc.* over „Liberië” (18/2, blz. 31), het *Soer. Hbl.* over „Duitschland” (17/2), „Britsch-Amerikaansch monnikenwerk” (18/2, V.) en „Het Land der twee rivieren” (13 en 18/2, Z.).

Barometers.

De samenloop van koloniale expositie te Parijs en koloniale moeilijkheden heeft een grooter aantal koloniale romans doen ontluiken dan men gewend is. In het *Soer. Hbl.* (21/2) geeft *Hugo Reynst* (te Parijs) zijn oordeel over een viertal Fransche werken. Wat z.i. het meest frappeert in die boeken, is de afwezigheid van allen blanken eigendunk. Hij vat dit woord op in zijn hoogste en goede beteekenis, omdat hij terugschrikt voor termen als civiliseerende zending, apostolische roeping, of andere, waarvan de waarde en de wetigheid sinds lang systematisch ondergraven worden. De gedachte om een wilde aarde menschelijke kenmerken in te prenten, haar te herscheppen naar ons beeld, haar te teekenen met de geometrische lijnen, welke wij vonden in het firmament, haar te veroveren, haar te bezitten, haar te bewonen, haar te laten gedijen, deze gedachte die uit onontgonnen oorden kan opjuichen als een gedicht, ontmoet bij deze romanschrijvers geen weerklank; zij zijn schrijvers, geen planters. De overweging, dat de gewoonste kolonist drager is van denzelfden lichtstraal, die 20 eeuwen geleden begon te breken door den nacht der Europeesche wouden, dat de helderheid welke hij verspreidt, geestelijke en stoffelijke, al die 20 eeuwen door niets kon overschaduw worden, dat men zijn equivalent aan principieelen inhoud nog ondekken moet onder de sterren, ook deze overweging laat hun koud. Het feit, dat iedere koopman in de koloniën niet alleen een onderneming belichaamt en hare dividenden, maar ook een hoogere wetgeving, een vermeerderde menschaardigheid, maar ook bruggen, wegen, waterwerken, verkeersmiddelen, maar ook een edeler rechtsbewustzijn, maar ook hospitalen, serums en al de macht van Apollo, die de geneeskunst uitvond, zelfs dit feit, dat al'e bedenkingen moest kunnen wegruimen, kan hun twijfel nauwelijks bedaren. Zij zijn schrijvers, geen moralisten, geen denkers; zij zijn sceptici, die niet meer durven concludeeren. Zoo vreemd het lijken kan: een juist en reëel begrip, gepaard met een rotsvaste overtuiging omtrent de civiliseerende roeping van het Westen, en de missionarissen uitgezonderd, treft men nog slechts aan bij de militairen. In den roman „*Dieux blancs, hommes jaunes*” van *Luc Durtain*, is elke rijstkorrel voor hem belast met den vloek der inspanning, waarmee geteeld wordt. Ofschoon de Franschen geen barbaren zijn, wordt elk bouwwerk, elke havenaanleg, elke nieuwe weg getaxeerd naar hypothetische sterfgevallen en vermoedelijke rotanslagen. Geen enkel resultaat weegt op tegen een beetje moeite, tegen een beetje dwang, wijl *Durtain* het in zijn hoofd

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschr.

I. Uit de Europeesche Pers.

60.731.025.

De geheele bevolking van Ned.-Indië is thans vastgesteld op 60.731.025. Daarvan zijn 59.143.775 Inlanders, 242.372 Europeanen, 1.233.857 Chinezen en 111.022 vreemde Oosterlingen. Voor *De Loc.* (20/2) zijn deze cijfers de overdenking ruimschoots waard. Dank zij de geordende samenleving en het gevestigde bestuur is de telling zonder incident van eenige beteekenis doorgevoerd. De bevolkingsaanwas is zeer aanzienlijk; het belang der volksverspreiding, der migratie en der kolonisatie zal een steeds voornamer punt van overheidszorg moeten vormen. Het is in dezen tijd wel eens goed te bedenken, dat er in gansch het Oosten en tusschen de keerkringen rond de aarde niet één tropisch gebied valt aan te wijzen, dat zich ook maar in de verste verte met het onze meten kan. Een ordelijke Staat van 60 miljoen inwoners, gevormd door tientallen rassen, van het meest uiteenlopend beschavingspeil, en voor een goed deel nog zeer dicht levend bij den primitieven levens-toestand, zoo een Staat, wél-bestuurd, wél-verzorgd en wél-geordend, vindt men onder de koloniale ge-

VEREENIGDE OCTROOBUREAUX

BEFIDIGDE OCTROOIBEZORGRS
H. J. KOOY - Ir. H. J. J. WEURMAN

BEZUIDENHOUT 69 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 772080 772081 772082

AANVRAGEN VAN OCTROOIEEN VOOR UITVINDINGEN EN OPMERKINGEN VAN HANDFLS- EN FABRIKSMERKEN IN ALLE LANDEN. 5415

den Haag 26
Kasfaalstr. 26
Tel. 11 4574
Haagse
Schoolorvereniging
Opleidingschool voor
Becum, Eyan. 2 / Hrs.
Moderne methodes
Kleine klassen
Drs. J. J. J. J.

5139

zette, dat alle tropische landstreken een soort van polynesisch, lui paradijs behooren te zijn. Dezen ultra-humanen bediller schijnt de indolentie onder alle voorwaarden verkieslijk boven de energie. Gaat Durtain in Europa even zwaar gebukt onder het lijden zijner Europeesche medemenschen als de kleine nooden der Anamieten hem kwellen? Geeft ieder huis hem in Europa lugubere inspiraties, omdat er wel eens leidekkers van het dak vallen? Ja of neen? Zoo ja, dan is hij een onwijs, onpractisch mensch. Zoo neen, dan moet men hem verzoeken met dezelfde maat te meten. De dilettantische, sofistieke houding van Durtain ten opzichte van de Europeesche resultaten in de koloniën werd reeds te algemeen om niet te getuigen van een onoverkomelijk antagonisme tusschen de actieve en de bespiegelende elementen eener natie, zij werd ook reeds te systematisch om haar niet te duchten. Gelukkig beslissen in deze zaken voorloopig nog de mannen van de daad!

Wij vestigen de aandacht op de *Deli Crt.* (28/2 „Heerschers en beheerschten”), de *Java-bode* (21/2 „Van den nieuwen landvoogd”), de *Sum. Post* (23/2 „De anti-Nederlandsche”), de *Loc.* (16/2 „Kath. standpunt”; blz. 4 „De R.-K. en Indië”) het *Soer. Hbl.* (21/2 „Protest”, Z.) en de *Deli Crt.* (27/2, 2de bl. „Sociaal werk op Soemba”).

Militaire kolonisatie.

In eene brochure: „Europeanen in het Leger!” behandelde luitenant Vellenga het probleem van de instandhouding der Europeesche troepen in de tropen, speciaal in Ned.-Indië. De schrijver bepleitte *militaire kolonisatie door aangeworven Hollandsche militairen*, liefst uit den boerenstand, die zooveel mogelijk gehuwd moeten uitkomen. Het *Soer. Hbl.* (16/2, 2de bl. Z.) acht alle kans op succes van kolonisatie, dus ook van militaire kolonisatie, in Indië uitgesloten. Zij heeft bovendien eene gevaarlijke zijde; men zou de voorwaarden scheppen voor de vorming van een Europeesch pauperdom, dat slechts eene schadelijke rol kan spelen in de ontwikkeling dezer landen. De lagere betrekkingen gingen zelfs voor den Indo-Europeaan verloren; wat moet er worden van nieuwe creaties? Er bestaan echter — n.h.i. van Z. — twee andere mogelijkheden tot versterking van het Europeesche element in het Leger. Een groote groep Indo-Europeesche werknemers is bezig te verdwijnen. Zij zijn volkomen uit de concurrentie met den Inlander geschakeld; ongetwijfeld lossen velen zich op in de Inlandsche maatschappij. Is het niet mogelijk een aantal daarvan naar het Leger te trekken? Toen het „N. v. d. D.” te Batavia in eene periode van onrust een actie begon voor de vorming van een burgerwacht, had het blad in no time 1600 liefhebbers. Is het ook niet mogelijk voor beveiliging van orde en rust in de groote steden, eene organisatie te vormen van Europeanen en goed willende niet-Europeanen, die, met eene kleine kern van beroepsmilitairen, een waardevolle groep zouden vormen? Zij zouden het Leger van een groot deel van zijn taak kunnen ontlasten.

De *Loc.* brengt in herinnering het 100-jarig bestaan van „De Barisans” (13/2, blz. 23).

Nieuw Jaar.

Het Indische land is vervuld van de feestviering, die samengaat met de komst van het nieuwe jaar. De *Inlandsche* ingezetenen vieren het einde der Poecasa dat, schoon het Mohammedaansche jaar nog onverstreken is, toch als nieuwjaar wordt aangeduid. Naar het oordeel van *De Loc.* (16/2) is dit nieuwjaar der Inlandsche bevolking een der fleurigste, aardigste en bekoorlijkste feesten van eenig volk; en de berisping over het geldverspillend vuurwerk wil haar zelfs thans niet uit de pen. Men moet het volk zijn spelen niet ontnemen; dat geldt zeker voor Indië. Voor de *Chineesche* ingezetenen wordt 4568 een belangrijk jaar. Het moderne China volgt de nieuwe tijdrekening en dat zal eerlang door de Ned.-Indische Chineezzen wel gevolgd worden. Het nieuwe jaar zal de *Chineesche* ingezetenen strafrechtelijk in gelijke positie brengen als de Europeesche, een hervorming die zich logisch aansluit

bij de ontwikkeling ook der staats- en civielrechtelijke positie der Chineezzen. Wanneer in China een Westersch burgerlijk en strafrecht worden ingevoerd, moet de *gelijkstelling* in Ned.-Indië volgen volgens de internationale verdragen. De Regeering heeft terecht ingezien, dat het veel juist is op die verplichting niet te wachten, doch vrijwillig voor te gaan, te meer, daar deze herziening tevens eene algemeene, voor de Inlandsche bevolking eveneens geldend, inleidt. Men moet vertrouwen, dat dit inzicht mede in politiek-Inlandsche kringen zal worden erkend. Dan brengt dit jaar voor de *Chineesche* bevolking althans dezen belangrijken vooruitgang waarbij men wel moge bedenken dat de *Chineesche* gemeenschap als geheel tot de zwaarstgetroffene door de depressie behoort en vrijwel geheel op eigen kracht is aangewezen om haar het hoofd te bieden. Moge deze kracht haar dit jaar, als in de vier eeuwen waarin zij zich in Indië tot een even nuttige als nijvere gevestigde bevolkingsgroep ontwikkelde, niet begeven!

Wij verwijzen naar de *Java-Bode* (11/2 „Gelijkstelling Chineezzen”), de *Loc.* (11 en 16/2, blz. 35 en 2 „De Chineezzen en de geboortebeperving”) en het *Bat. Nwsbl.* (21/2 „Lebaran-receptie”).

De tijdgeest in de planterswereld.

Onlangs werd in het „Soer. Hbl.” een vergelijking gemaakt tusschen den planter van vroeger dagen en den tegenwoordigen planter. In de „*Bergcultures*”, het orgaan van het Alg. Landb. Syndicaat, komt *Hidma* tegen dit artikel op en het is — volgens de *Deli Crt.* (24/2, 2de bl.) — nuttig, van zijn zienswijze kennis te nemen: De ondernemingen zijn thans niet meer moeilijk bereikbaar; men werkt er in het openbaar en er bestaat nauwer contact met de buitenwereld. Het aantal dames op de ondernemingen is aanmerkelijk toegenomen, hetgeen de algemeene situatie verbeterde. Aan excessen is de oorzaak goeddeels ontnomen. De administrateur treedt strenger op contra mogelijke onhebbelijkheden tegen en vechtpartijen met de bevolking. Tegenwoordig hoort men meer van per kara's dan vroeger, omdat van elken door een Europeaan uitgestoken vinger, door den betrokken Inl. bestuursambtenaar er grif een zaak van wordt gemaakt. Vroeger wist de koelie den weg niet, of wilde of durfde dezen, voor zoover hij daartoe nog in staat was, niet bewandelen. De zaak werd meestal gesust. De situatie was toen anders, wandkaarten van Indonesië bestonden er nog niet. Tegenwoordig is ook de berichtgeving van de Pers beter en vollediger. Men geeft meer ruchtbaarheid aan dergelijke kwesties, ook al in verband met den daarvoor onvankelijke tijdgeest; vroeger hoorde men het niet. Men duide dit echter den huidige Europeeschen bergcultuur-employé niet te kwade, doch verheuge zich veeleer, dat wat dit betreft, de tijdgeest zich aan hem mededeelde en hij aanmerkelijk correcter tegen zijn volk optreedt.

Onderwerpen over Cultuurzaken treffen wij aan in *De Loc.* (17/2, blz. 19 „Suikerzaken”; blz. 20 „De Suiker-situatie”), het *Soer. Hbl.* (19/2 „Cultuurbelangen”; 2de bl. „Van willekeur”, Z.) en de *Deli Crt.* (27/2 „Java's standpunt in den suikerstrijd”).

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers.

De *Pertjaloeran* van 17 Januari zegt dat het streven van de Regeering om de Inl. rechtsgemeenschappen in Tapanoeli te versterken en te consolideeren, alsmede de voorstellen van de heeren Haga en Vergouwen ter zake voor land en volk alleen een zegen zullen kunnen zijn als de hanteering van de adatregelen toevertrouwd wordt aan de besten van het volk. Het stelsel van adatregelen is er wel aanwezig, maar zijn de tegenwoordige daarvoor aangestelde personen wel de juiste? De godsdienst, Islam zoowel als Christendom verwerpt de adat als een heidensche instelling, terwijl het bestuur er ook steeds vijandig tegenover staat. Daartegenover stemt het tot voldoening, geleerden en mannen van gezag te hooren erkennen dat ook de adat een rol heeft te vervullen in de menschelijke evolutie. Zij die de adat zoo afkeuren, toonen geen onderscheid te kunnen maken tusschen het stelsel als zoodanig en de dragers van het stelsel. Thans wil men het adatrecht als grondslag gebruiken voor het gemeenschapsleven der bevolking, maar de elementen waaruit het is opgebouwd, zijn niet meer volledig of men heeft er vreemde elementen aan toegevoegd. Het logisch verband er tusschen ontbreekt. Voor de reconstructie en de vastlegging van het adatrecht, zonder welke geen vaste basis te vinden is voor den verderen opbouw van de volksontwikkeling, is het noodig dat de landskinderen uit hun midden een adacommissie samenstellen, die liefst alle regeerende marga's vertegenwoordigt. Ten einde een vertroebeling van het onderzoek en het werk door sympathieën en vooroordelen te voorkomen is het wenschelijk dat de commissie tevens vertegenwoordige tegen- en voorstanders van de handhaving van de adat alsmede degenen onder het volk die in een synthese tusschen nieuw en oud de oplossing van het vraagstuk meenen te moeten zoeken.

In de *Oetoesan Sumatra* van 21 Jan. staat dat blijkens het verslag van de sluiting van het cursusjaar door een

WESSELING & Co.

ACCOUNTANCY EN BELASTINGZAKEN

LEIDEN - ST. AAGTENSTRAAT (h. Steenstr.)
TELEF. 2092 5635

Verlofgangers!

Bij uw vestiging in den Haag zoekt gij voor uw kinderen natuurlijk een school voor

handels- en kantooropleiding.

de eenige daarvoor aangewezen scholen zijn de sinds dertig jaar bestaande 5537

hansascholen

a. regentesselaan 325-327.
tel. 332456

c. laan van meerdervoort 870.
tel. 339451

spreekuur: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9.30-11.30, van 1.30-3.30 en van 7-9 uur.

Een succes zonder weerga der moderne Medische wetenschap

Wordt jong! Blijft jong!

VERJONGINGSKUUR

zonder operatie of inspuiting door het gebruik van:

VIRILINE

Voor mannen

FERTILINE

Voor vrouwen

Vervaardigd door Dr. RICHARD WEISS te Berlijn, uit zuivere gestandaard. Homonen-extracten en met ultra-violet bestraalde mineraal Vitaminen.

„VIRILINE” & „FERTILINE”

wordt door duizenden doktoren geprezen. Honderden proefnemingen hebben bewezen, dat menschen op leeftijd weer jeugdig kunnen worden door het gebruik van

„VIRILINE” & „FERTILINE”

Vraagt heden nog rijk geïllustreerde brochure „VERJONGING” die gratis en franco toegezonden wordt door de Importrice: 5166

N.V. HACO'S Handelsmaatij.
Parallelweg 46-47, Maastricht.

TE HUUR BLOEMENDAAL bij Haarlem
wegens sterfgeval vrijstaande villa, bev. 7 k., keuk., compl. badk., vaste wascht, enz. flinken tuin, enz. totale oppervl. ca. 1100 M². Huurprijs / 2700.— p. j. Meubels evtl. te koop. Aanvragen worden gaarne ingewacht onder nr. 5040 bur. v. d. blad, Wagenstraat 37, den Haag.

5064

Fa. BASTIAAN JANSEN KLEERMAKERIJ

DAMES- EN HEEREN SPORT- EN LIVREKLEEDING EN UNIFORMEN NAAR MAAT
Reizigersbezoek op aanvraag door het geheele land
GOUDSCHE WAGENSTRAAT 36, TELEF. 57557, ROTTERDAM

„THE COLUMBIA HOUSE“

LAAN VAN MEERDERVOORT 99
TELEFOON 332151

Eenig geautoriseerd speciaal Agentschap voor

Columbia Grafonola's en Records

in 's-Gravenhage

5333

Catalogi wordt op aanvraag gaarne toegezonden

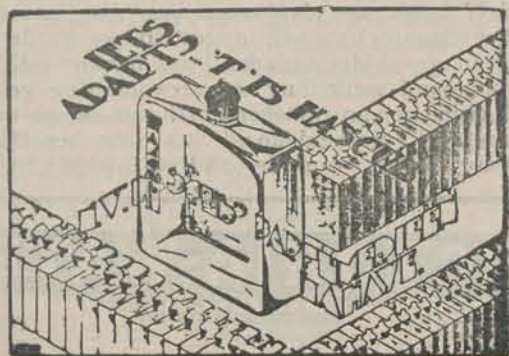
Moehammadiah-school te Medan, een twaalfal kinderen redevoeringen heeft gehouden over sociale kwesties als het vrouwenvraagstuk te Medan, over „hotelvrouwen“ en den Islam, terwijl door die jeugdige redenaars ook critiek op de ouders werd uitgeoefend. In het belang van Moehammadiah in het algemeen en bedoelde school in het bijzonder, moet schrijver er ernstig tegen protesteeren dat men kinderen in de gelegenheid heeft gesteld om over dergelijke onderwerpen, voor hen veel te zwaar en te gewichtig, te spreken. Men handelt bovendien tegen de natuur in, meent schrijver, om de jeugd een redevoering te laten houden. Ook al bedoelde men daarmede redenaars te vormen, dan nog missen we het recht om zulke kleine kinderen er voor te „trainen“. Bovendien worden redenaars als Soekarno en Stokvis geboren, training is slechts tot een zekere hoogte een hulpmiddel.

Een inzender in de *Darmokondo* van 19 Jan. begrijpt niet op grond waarvan de Overheid bij de uitbreiding van het leger, dus bij het aannemen van recruten, het aantal Javanen en Soendaneezen beperkte, doch dat van Ambonneezen, Menadoneezen en Timoreezen onbeperkt liet. De legeruitbreiding zou althans een remedie zijn tegen de werkloosheid. De beperking van het aantal Javaansche en Soendaneesche recruten kan niet een voortvloeisel zijn van de meening dat deze minder goede soldaten kunnen zijn, de feiten weerleggen deze meening afdoend. Dit alles herinnert schrijver aan de opvatting van het *Alg. Hdbd.*, dat de Ambonsche soldaten zoo noodig trouw aan de Hollandsche zijde zullen staan. Zeer begrijpelijk is het overigens dat een Regeering er voor zorgt betrouwbare soldaten te hebben en de bestrijding der werkloosheid dan maar laat loopen. Zoo is nu eenmaal de tragiek van een kolonie!

Een schrijver in het te Soerabaja nieuw opgerichte blad *Soera Indonesia*, dat zegt „neutraal te staan, in het juiste midden, geen partijblad zal zijn en slechts de waarheid zal dienen, bezien door een Indonesischen bril“, neemt een „beschouwing over het Recht“ te baat om eens flink uit te pakken tegen het koloniaal bewind in Indië, hetgeen hij op de volgende wijze doet:

Hij zegt o. m. dat wanneer de eerste grondslagen (van het gezag) een onwetige daad zijn, alles wat daarop verder gebouwd is, onmogelijk rechtvaardig kan zijn. Hoe zouden dus, nu de grondslagen van het koloniaal bestuur ons niet bevredigen, de regelingen van het koloniaal bestuur in onze oogen rechtvaardig kunnen zijn? Zelfs als alle detailwensen waren vervuld, zouden wij niet van recht kunnen spreken, zolang de koloniale grondslagen niet verdwenen zijn. Wij nationalistten moeten den moed bezitten ronduit te verklaren dat een nationaal bestuur, wat een hel het ook brengen moge, nog veel beter is dan een vreemd bestuur, al brengt dit ook een hemel op aarde.

Schrijver wijst er dan op hoe veel minder men zich aangetrokken kan gevoelen tot een vreemde regeering als die is zooals nu. De groote salarissen aan regenten worden door het volk niet beschouwd als een goedheid van het bestuur, meer als een lokaas voor menschen van wie dan gehoopt kan worden dat zij het vreemde bestuur zullen helpen in stand houden. De militaire vaardigheid, aan de Indonesiërs geleerd, is geen gunstbetoon van het vreemde bestuur met de bedoeling dat de Indonesiërs daarmee hun land zullen kunnen verdedigen, ze dient slechts om de positie van het koloniaal bestuur steviger te maken; de scholen dienen slechts om dienaren van het koloniaal bestuur te vormen — men

5606

gaat immers niet meer door met de oprichting der door het volk geliefde Holl.-Ind. scholen — enz.

Een bezadiger geluid doet een schrijver in de *Soeloeh Rajat Indonesia* van 14 Jan. hooren, in een artikel naar aanleiding van de verklaring omtrent de non-coöperatie-houding van de P. S. I. I. van haren leider Aboemantilib Sangadji, n.l. dat de leden dier partij niet in den Volksraad konden komen in verband met den daarvoor af te leggen eed van trouw aan de Koningin en de Grondwet. Hoewel *Het Nieuws* hiermee een loopje heeft genomen, zegt schrijver dat de kwestie van den kant der Indonesiërs een betere belangstelling verdient. Overtuigde non-coöperators zouden alleszins de woorden van den heer Sangadji moeten billijken, maar helaas wordt de non-coöperatie hier in Indonesia door velen niet tot het einde toe volgehouden.

De zaak moet van twee kanten beschouwd worden: eerstens als non-coöperatie qua principe, welke noopt tot een meer krasse houding; men mag dan geen Volksraadslid of advocaat-procureur zijn enz., geen betrekking aangaarden welke begonnen wordt met een eed van trouw aan Koningin en Grondwet, nog verder: men mag zelfs geen critiek op de Regeering doen hooren, daar dit ook strijdig zou wezen met de non-coöperatie-idee.

Tweedens — en dit slaat op de houding der P. B. I. — non-coöperatie dan wel coöperatie, niet als principe, doch als middel, als brug om te komen tot het doel: in de allereerste plaats de belangen en behoeften van het volk. De eindvorm der beweging ziet er heel anders uit dan het enge begrip „Onafhankelijk Indonesië“ alleen. Men wil de onafhankelijkheid van Indonesia, maar volgens den wil en de verlangens van het volk, welke men de sana-partij aanbiedt als de heilige wet voor elk volk. En mocht het wezen dat het volk bij de Indonesische onafhankelijkheid een Wilhelmina en Oranje Boven verlangt, dan zou onze partij slechts bukken voor die verlangens.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redacties van tijdschriften, welke in deze rubriek worden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, Obrechtstraat 163, 's Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgevers, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Algemeen Landbouweekblad voor Ned.-Indië.

No. 33 van 14 Febr.: De spiegel van den Overwal. I. De Engelsche Plantersbond en wij (een beschouwing over het vereenigingsleven in de planterswereld op Malakka. (Besproken wordt de Incorporated Society of Planters, in 1920 opgericht). — Gevallen... (H. M. E. F. van IJzeren. Op Boekit Simpang vermoord). — Werkwijze voor het concentreeren van rubberlatex. (Uitvinding van General Rubber Comp. New-York, Octrooiaanvraag 42107 van 15 Januari 1931). — Toenemende kinineproductie in Bengalen. — Mapaloes en nieuwe landbouwwerktuigen, door Joh. Scholte (mapaloes is onderling hulpbetoon in de Minahassa).

No. 34 van 20 Febr.: De spiegel van den Overwal. II (besproken wordt de Incorporated Society of Planters. Deze Overwalsche Plantersbond is een mooi en erkend, wettig medium tusschen werkgevers en werknemers in de cultures geworden). — Het insecticide Pyrethrum, door dr. Franssen (besproken wordt R. C. Roark: Pyrethrum and soap, a chemically incompatible mixture, Journal of Economic Entomology. Vol. 23. No. 2, 1930).

De Indische Culturen (Teysmannia).

No. 4 van 16 Februari: Vanilla SW., door H. J. Wigman (de naam Vanilla of Banilla is afkomstig uit het Spaansch, een verkleinwoord van vaina = scheede. Er zijn wel 65 vanillasoorten bekend. De voornaamste is planifolia Andr. De eerste vanillaplanten werden in 1819 in 's Lands Plantentuin ingevoerd). — Bestrijding van Thee-mermieten, door E. P. Jepson (op Ceilon onderscheidt men drie voor de thee gevaarlijke soorten, t. w. Calotermes militaris, dilatatus en greeni).

De Indische Post

No. 8 van 21 Februari: Bandoeng en Koedoes door Z. (uit het leven van den heer Kiewiet de Jonge. De man die de verzetsleden van Koedoes in 1918 in bescherming nam tegen de politie, die de orde snel en krachtig herstelde, kreeg een hoog staatsambt en viel in de rechtzaal te Bandoeng in zijn oude mentaliteit terug). — De Europeesche begraafplaats op Java, door mr. P. C. Bloys van Treslong Prins (als belangrijke bron voor familiegeschiedenis. De schrijver haalt voorbeelden aan hoe men met sommige grafsteenen heeft omgesprongen).

No. 9 van 28 Februari: Z. schrijft over de a.s. gouverneurs-generaalsbenoeming. — Geslachtsnamen door mr. Bloys van Treslong Prins (een belangwekkende studie in namen van N.-I. voorkomende families. In de 17de en 18de eeuw werden tal van nieuwe familienamen in N.-I. uitgevonden, meestal om een onecht kind mede te toonen. Zoo noemt hij er 49. Dan somt hij een aantal schuilnamen op en namen van vondelingen. Het is te hopen, dat niet een aantal menschen zich aan dit stuk zullen ergeren, maar wat de B. v. T. P. heeft bestudeerd is uit historisch oogpunt van belang. Een derge-

VAN MARLE EN BIGNELL

Lange Voorhout 58
's-Gravenhage

KUNSTVEILINGEN
MEUBELVEILINGEN
TAPIJVEILINGEN

Op aanvraag
wordt Catalogus
toegezonden

5551

5350

Ingenieurs-Bureau M.E.T.H.A.

NOORDEINDE 150a — Tel. 113815

Het Bureau voor Radio en Koppersbusch Gasfornuizen. 5181

„HERA“ Waschmachines.

Electrische Kachels en Haarden.
Philips Hoogtezon Lampen. Stofzuigers.

Desgewenscht gemakkelijke betaling.

Bezoekt onze Showrooms.

lijke studie kan voor Suriname en Curaçao ook worden gemaakt).

De Indische Mercur.

No. 12 van 25 Maart: Hoe de ijk werd ingevoerd in het binnenland van Borneo, door G. L. Tichelman (voor dien tijd heerschte er een chaotische verwarring op het gebied van maat en gewicht en had veel bedrog plaats. Bij Stbl. 1927 No: 555 werden de afdelingen Bandjermasin en Heloe-Soengai tot ijkgebied verklaard).

De Indische Verlofganger

No. 32 van 13 Maart: Radèn Adjèng Kartini (slot, door S. Kalff, met afbeelding van haar graf). — De Slameiers in de Kaap, door Fred. Oudschans Dentz (een geschiedkundig overzicht van de komst van deze volksgroep van Indië aan de Kaap in de 17de eeuw, van wie Sheik Joe-soeph de voornaamste was, die door de O.-I. Com. via Ceilon naar de Kaap werd gezonden en op wiens graf een moskee is verreesen op Makassarheuveld nabij Faurestation).

No. 33 van 20 Maart: Goenong Goentoer, door S. Kalff (door de bevolking van de Preanger „Donderberg“ genaamd).

Indologenblad

van Maart: Pranatjitri. Een Javaansche Liefde, door prof. Berg vertaald. II.

Inter-Ocean

Februari-nummer: When the Fire-God speaks, door Ch. de Cock Wheatley (er zijn op Java niet minder dan 109 vulkanen, waarvan 13 meer of minder werkend). — On Mount Ardjoeno (the Ruins of the Sepilar), door M. O. W. — The Papuans, door Brinio—Lost near Tropic Skies? door Leonard Arndt. — Pirates, Sea-Serpents and Ships, door R. Cardwell—Pictureque, Java. Het nummer is, zooals steeds, schitterend verlicht.

De Kracht

No. 11 van Maart: Misdadiger of krankzinnig — maar vrij (er wordt nogmaals teruggekomen op de naar veler meening te vroeg vrijgelaten krankzinnige). — Spons — schuimrubber in de praktijk (buitengewone veerkracht en isoleerend vermogen). — Uit mijn Molukcentijd, 1915—1917, door J. Th. Dinger.

Landbouw en Veeteelt

No. 16 van 15 Februari: De wereldproductie van klapper, door O. (Uit de Tropical Agr. Vol LXXXV, No. 4, Oct. 1930). — Mooie boomen. Jacaranda filicifolia D. Don. (in Indië komen 2 soorten voor. In Zuid-Afrika wordt zij veel aangeplant. Er wordt daar een „Jacaranda day“ gehouden). — De Indische voedermiddelen, door dr. J. Merkens XI.

INFLUDO
 is een wetenschappelyk samengesteld
 preparaat, dat het verloop van GRIEP
 en INFLUENZA byzonder gunstig
 beïnvloedt. Bij tijdig gebruik zullen
 gevaarlijke complicaties vermeden wor-
 den, of, indien ze toch mochten optreden, een
 zeer gunstig verloop hebben - Prys f.090. Vraagt
 prospectus; verkrijgbaar in elken apothek. -
HANDELSONDERNEMING WELEDA-SHAGE

Vertegenwoordiger voor N.O.I. 5624
 Fa. JACOBSON VAN DEN BERG & Co., Soerabaya.

Mededeelingen van „De Handelsvereniging te Medan“

No. 3 van 16 Februari: Overzicht van den economischen toestand van het gewest Oostkust van Sumatra gedurende het jaar 1930.

Nieuw Nederland

Februari—Maart: Ook Nederland moet koloniseeren (ter bestrijding van het werklozenvraagstuk). — Mechanische Groot-Landbouw in Suriname.

De Planter

No. 477 van 24 Februari: Verslag van het Bondsjaar 1930 (van de Vakvereniging voor assistenten in Deli).

De Rijkseenheid

van 25 Maart, No. 26: Een zeer verantwoordelijke beslissing (de aanstaande bestuurswisseling op den troon te Buitenzorg (de redactie hoopt, dat van de minister van koloniën kan worden gezegd: „Hij bracht het schip van Staat weer in de rechte baan en stuurt met vaste hand op veilige haven aan“). — Professor van Vollenhoven over het staatsrecht overzee in het staatsrecht van het Koninkrijk (bespreking van diens artikelen in het Koloniaal Tijdschrift). — Een kostelijk boek (Pater Piet Heerkens werk Floris. De Manggarai besproken). — De verhouding tusschen het Binnenlandsch Bestuur en de Zending in Ned.-Indië, door dr. H. Th. Fischer.

De Stuw

No. 3 van 16 Februari: De organisatie van de Indische regeering. — Welvaarts teruggang in de Inheemsche Maatschappij, door Fruin.

Tourisme

Januari/Februari, No. 1: Moluccas Number.

Tropisch Nederland

No. 24 van 23 Maart: Telaga Patengan (een gedicht van V. H. Ahn-Kobler). — Van slavenstaat naar Boschneger-maatschappij, door dr. H. van Capelle. I. — De zending en de beschaving in Indië, De Minahassa, door prof. dr. A. W. Nieuwenhuis XIX. — Uit het rijk der Vulcanus. Vier kraters op een dag (Kawah Tjiwedej, Kawah Poetih, Kawah Saät en Kawah Tjiboeni), door S. A. Reitsma.

ZENDINGS- EN MISSIEBLADEN

De Herrnhutter van 1 Febr. 1931, no. 5: De Staat der Kerk en Zending der Evang. Broedergemeente in Suriname, December 1930.

Sint Melaniablade, April: Javaansche zeden en gewoonten. II.

Wolanda-Hindia, Maart: Onder en met Toradja's. Jonge Christenen en hun strijd-Bali II, door ir. M. J. IJzerman. — Een wonderlijke geschiedenis van Midden Timor, II, door H. Krayner van Aalst—Nieuw Guinee. V.

BOEKENSCHOUW.

Monseigneur Petrus Noyon Eerste apostolische prefect der Kleine Soenda-Eilanden N.O.I. Een karakterbeeld, door S. v. d. Klagen. Boekhandel „St. Willebrord“ Uden f.1.—.

Gids voor den Belastingbetaler in Ned.-Indië, door B. Wolf. De Bussy f.1.50.

Zuid-Zuid-West, door Albert Helman, 5de druk. De Gemeenschap, Utrecht f.1.80.

The Coins of the Dutch East Indies. An introduction to the study of the series, door Sir John Bucknill. Spink & Son Ltd. 1931, London.

Dorpsherstel Rede door prof. dr. J. Boeke in het Indisch Genootschap van 20 Febr. 1931, Verslagen blz. 31—63.

Koninklijke Vereeniging Koloniaal Instituut. Afd. Volkenkunde. Zeven en twintigste Indologische leer-gang, 16 Maart—13 Juni 1931.

Suriname

De begroting voor 1932 is op 3 Maart door den Gouverneur bij de Koloniale Staten ingediend. Aan de hand van „De West“ van 3 Maart ontleenen wij aan de Memorie van Toelichting het volgende:

De toestand van het oogenblik, zooals deze in de uitkomsten van het begrotingsjaar 1930 tot uitdrukking komt, is, hoewel zorgwekkend, toch minder zorgwekkend dan in verband met de werelddepressie verwacht zou worden.

Het jaar 1930 was voor Suriname, in tegenstelling met hetgeen elders gezien wordt, in menig opzicht iets gunstiger dan het jaar 1929.

De uitvoerwaarde bedroeg f.8.390.000 tegen f.7.947.000 in het voorafgaande jaar. Van de zeven hoofdproducten (bauxiet, suiker, balata, hout, rijst en goud) bleef de uitgevoerde hoeveelheid bij suiker gelijk, bij alle andere nam deze toe in vergelijking met 1929. Koffie en suiker vertoonden een daling in de uitvoerwaarde, de andere vijf hoofdproducten een stijging, het sterkst bij de rijst, die van f.45.000 op f.234.000 kwam.

Ook de invoer vertoonde nog geen invloed van de malaise; het invoerrecht bracht in 1930 zelfs enkele duizenden guldens meer op dan in 1929.

's Lands middelen, hoewel f.300.000 achterblijvend bij de raming, brachten in 1930 meer op dan in de twee voorafgaande jaren en voor het eerst sedert 1926 maakte de teruggang der opbrengsten plaats voor eenigen vooruitgang; de opbrengst was in 1930 f.147.000 hooger dan in 1920.

Niettemin kan de economische toestand niet gezond genoemd worden en nopen de vooruitzichten voor de voornaamste producten tot groote voorzichtigheid bij de raming voor 1932.

Bij de begroting voor 1932 moest uit dien hoofde overgegaan worden tot een lagere raming der middelen. Op een natuurlijk accrès viel slechts bij enkele posten te rekenen; het eindcijfer der middelen werd f.124.000 lager geraamd dan voor 1931 en derhalve f.220.000 lager dan het ramingscijfer voor 1930.

De uitgaven daarentegen vertoonden onder verschillende artikelen, met name bij de afdelingen onderwijs, gezondheidsdienst en pensioenen wel een natuurlijk en bovendien onvermijdelijk accrès.

Dientengevolge was het meer dan ooit te voren gebiedend noodzakelijk naar de grootst mogelijke versobering te streven, ten einde het begrotingstekort niet te doen uitgroeien boven dat van het vorige jaar, wyl anders maatregelen tot versterking der inkomsten door een opcentenheffing op de daarvoor in aanmerking komende belastingen niet zouden kunnen uitblijven.

Het heeft mogen gelukken het gestelde doel — voorkoming van een hooger begrotingstekort — te bereiken zonder verzwaring van de bestaande heffingen, doch hierbij was slechts ruimte voor enkele nieuwe uitgaven ten behoeve van den economischen vooruitgang en moesten o.a. de wenschen voor oprichting van nieuwe scholen onvervuld gelaten worden.

Onder het hoofd „Maatregelen ter bevordering van de welvaart“ vinden wij in „De West“ o.m. het volgende vermeld:

„De onderhandelingen met den heer Tj. Pyttersen en het ingenieursbureau-Van Dijk zijn nog niet zoover gevorderd, dat voor den opzet van een mechanisch rijst- en maïsproefbedrijf bij deze begroting voorstellen gedaan konden worden. Het ligt in de bedoeling, wanneer de plannen vasten vorm aangenomen hebben, daarvoor een aanvullingsbegroting in te dienen.

Bij de samenstelling van de ontwerp-begroting voor 1932 is gerekend op een omzetting van de districts-

Roode Handen

en ruwe, schrijnende handen door schoonmaak of door nat of ruw weik in het algemeen worden weer spoedig gaaf, zacht en blank door

PUROL

Voor al 's avonds inwrijven.
 Doos 30 en 60 ct. Bij Apoth. en Drogisten.
 5492

scholen in scholen voor beperkt onderwijs, met uitzondering van die in de centra van bevolking.

Aan de Koloniale Staten zal binnenkort een wijziging van de onderwijsverordening worden aangeboden, waardoor in de toekomst zal worden gebroken met het bestaande rangenstelsel. De tweede en vierde rang zullen daarbij vervallen, zoodat — evenals dat in Nederland het geval is — twee onderwijsbevoegdheden zullen worden ingesteld, n.l. de akte voor hulp-onderwijzer en de hoofdakte. Daarnaast zal gelegenheid bestaan ter verwerving van de bevoegdheid als onderwijzer bij het beperkt lager onderwijs.

Aan een artikel in „De West“ van 6 Maart over de deelneming van Suriname aan de aanstaande internationale tentoonstelling te Parijs ontleenen wij het volgende: „Van de hand van den Oud-Gouverneur Staal zal een boekje in de Fransche taal over Suriname verschijnen, dat aan belanghebbenden kan worden uitgereikt om hen over land en volk in te lichten. Velen hier zullen zich verheugen in dit aanbod van den schrijver zich persoonlijk met die taak te willen belasten.“

Naar wij vernemen heeft de Ondernemersraad voor Suriname van de Surinaamsche Landbouwvereniging het volgende telegram ontvangen:

„De Surinaamsche planters en verscheidene genoodigden hebben onder leiding van De Gruyter de proef fabriekskoffie gekeurd en eenstemmig geheel verbeterd bevonden.“

Met ingang van 1 April a.s. kunnen in het radiotelegraafverkeer via „Holland-radio“ met Suriname en Curaçao tegen verlaagd tarief nacht- en weekeind-telegrammen gewisseld worden. Deze telegrammen moeten gesteld zijn in verstaanbare taal, in het Nedertandsch, Fransch, Engelsch of Duitsch. Voor Curaçao (met Aruba, Bonaire en St. Martin) is bovendien Spaansch toegelaten.

Het tarief bedraagt voor nachttelegrammen 42 cent per woord, met een minimum van f.8.40 (voor 20 woorden) en voor weekeind-telegrammen 31½ ct. per woord met een minimum van f.6.30 (voor 20 woorden).

Tegen een toeslag van 50 cent vindt de aflevering plaats als geluktelegram op een luxeformulier.

Curaçao

Misplaatst.

Onder het opschrift „Het Koloniaal Weekblad“ heeft La Prensa van 27 Februari l.l. een artikel in het Spaansch van dezen inhoud:

„Deze collega geeft in zijn nummer van den 8sten der vorige maand een afbeelding van het monument, door de bevolking van deze plaats opgericht voor de militairen, die gevallen zijn bij de verrassing van het Waterfort in Juni voorverleden jaar.

Na eenige korte woorden van lof wegens de toewijding van het monument aan de nagedachtenis van de landsdienaren, die de uitoefening van hun plicht met hun leven hebben bekocht, uit het blad met verbazing zijne verwondering, dat „men op Hollandsch grondgebied, in een Hollandsch kerkhof een opschrift in het Spaansch plaatst.“

In het nummer van den 15den derzelfde maand deelt het blad mede, dat het in Curaçao een blad ontdekt heeft met den naam van La Prensa, „dat in het Spaansch wordt opgesteld en in de lezing waarvan geen Hollandsche lezer belang stelt“. Het zou niemand aanleiding tot verwondering geven indien uitingen van onbekendheid met onzen toestand en met de verscheidenheid van onze bevolking afkomstig waren van de andere organen van de

VOOR AL UWE REIZEN

Reisbureau LISSONE N.V. AMSTERDAM Leidschestraat 5 — Dam 10	Reisbureau LINDEMAN N.V. DEN HAAG Groenmarkt 22 en elders
— N.V. Ned. Ind. Reisbureau LISSONE-LINDEMAN —	
BATAVIA-CENTRUM: Rijswijkstraat 2	SOERABAYA: Simpang 4
GENUA Uff. Informazioni C.I.T. Stazione P. Principe	MARSEILLE Cie. Insulinde 11 Bd. Dugommier
NICE Cie. Insulinde 15 rue Grimaldi	PARIJS Knickerbocker Tours 14 Bd. Malesherbes

VICTORIA-WATER
 GBERLANNSTEIN
 HEERLIJK
 NATUURLIJK BRONWATER
 GEZOND
 5504

ZEEBABOE GEVRAAGD

tegen half April, vertrek met de Marnix van St. Aldegonde. Brieven aan J. C. BAARS, Jagersweg 42, Apeldoorn. Secr. afd. „Oost en West”. 5056

FIRMA P. v. LOON

De Ruitersstraat 18 — LEIDEN — Telefoon 1061

ZUIVERAARS

Specialiteit in het verdelgen van Kakkerlakken, Torren, Krekels, Mieren, Ratten, Muizen en Wandgedierten. 5330

pers, maar wel is het verbazingwekkend, dat *Het Koloniaal Weekblad*, dat door zijn naam geroepen is het publiek van het moederland in te lichten omtrent onze aangelegenheden, op zoo duidelijke wijze aantoonde, dat het 't stuur in dit opzicht kwijt is.

Daar het schijnt, dat onze collega onze toestanden niet kent, zal hij ons toestaan tot zijne kennis te brengen, dat aan 80 ten honderd van deze bevolking de kennis van de nationale taal ontbreekt. Waarom? Wat is de reden?

Twee zeer krachtige redenen zijn er.

De eene is, dat onze besturen nooit van eenige belangstelling in de opvoeding van dit volk blijk hebben gegeven. Tot op het oogenblik, waarop wij deze regelen schrijven, bestaat er op dit eiland slechts één kosteloze landsschool. Die in de laatste tijden gevestigd zijn, zijn alle bijzondere scholen. Wat wij van Curaçao zeggen, kan ook gezegd worden van de zustereilanden Aruba, Bonaire, Saba, St. Eustatius en St. Martin.

Op dit eiland, op Aruba en op Bonaire wordt Papiamentsch gesproken, een middel tot gedachtenwisseling, dat uit alle Europeesche talen is samengesteld. Op de andere genoemde eilanden is het Engelsch de algemeen gesproken taal. Op dit eiland worden twee dagbladen in het Spaansch uitgegeven: *Bole in Comercial*, *La Prensa*, en vier weekbladen, waarvan twee in het Papiamentsch en twee in het Hollandsch, n.l. de *Curaçoesche Courant*, *Amigoe di Curaçao*, *La Cruz* en *La Union* zijn de twee, welke in de nationale taal worden uitgegeven en die in de nationale taal worden uitgegeven en die zijn van al e het minst verspreid.

Bovendien achten wij het van belang onze collega in te lichten, dat onze geographische ligging ons plaatst in het midden van twintig (20) naties, die Spaansch spreken, waarvan de invloed een machtigen druk uitoefent op onze taal en onze gewoonten. Ook willen wij er hem op wijzen, dat op dit eiland een talrijke Engelsch sprekende bevolking is gevestigd, welke afkomstig is van de bovenwindsche eilanden en van de Engelsche koloniën.

Uit deze uiteenzettingen zal onze collega kunnen afleiden, waarom er opschriften in het Spaansch worden aangebracht en waarom de heer Procureur-Generaal beschikkingen in het Engelsch ter algemeene kennis brengt.

Overigens moge onze collega overtuigd zijn, dat, al is het waar, dat de taal gelijk alle gewoonten een band van liefde en patriotisme vormt, wij, in overeenstemming met groote denkers te dezen aanzien, van oordeel zijn, dat de overleveringen de hechtste banden van vereeniging zijn in het gevoel van vaderlandsliefde, omdat dit een gevoel is, dat uit den geest voortspruit. Bij zekere gelegenheid blufte de groote Engelsche staatsman Gladstone, zeggende dat „de Engelsche taal alle rassen en alle talen dekt”.

Onze collega moge overtuigd zijn, dat de schrijver van deze regelen, hoewel hij de taal niet kent, Hollander is naar zijn gevoel en naar zijne overtuiging.”

Tot zoover *La Prensa*.

Wij kunnen moeilijk in gedachtenwisseling treden met een redactie, die onze verwondering, dat dit standbeeld „voor Nederlandsche militairen in een Nederlandsch gebiedsdeel van een Spaansch opschrift” voorzien is, nog wel tusschen aanhalings-tekens vertaalt, alsof wij onze verbazing erover uitgesproken hadden dat men „op Hollandsch grondgebied in een Hollandsch kerkhof een opschrift in het Spaansch” plaatst, en een paar regels verder zijn lezers diets maakt, dat wij van *La Prensa* gezegd hebben, dat geen Hollandsche lezer in de lezing van dat blad belang stelt, terwijl wij schreven, dat dit blad, vooral wat de telegrammen betreft „lang niet altijd (geeft) wat menschen in een Nederlandsch gebiedsdeel interesseeren zal”, welke

NEUTRALE SCHOOLVEREENIGING „SWEELINCKSCHOOI”

1ste SWEELINCKSTRAAT 22-24 - DEN HAAG

6 jaar L.O. met Fransch en Handenarbeid. Opleiding voor H.B.S. enz.

4 jaar U.L.O. Opleiding Diploma A. en B. Vervolgklasse.

Opleiding Diploma Stenografie en Cursus in het koken.

De Directrice, M. A. G. STEFFELAAR.

5546

uiterst voorzichtige opmerking wij ontleenden aan de *Amigoe*.

In ieder geval laten wij aan onze lezers het antwoord op de vraag, of de redactie erin geslaagd is het (eentalig) Spaansche opschrift te verklaren.

Intusschen vernemen wij, dat de in de bladen aangekondigde poging van *Oost en West* en *A.N.V.* om ook een Nederlandsch opschrift te krijgen, alle kans van slagen heeft.

Nieuwe predikant.

Vermelden wij verleden week, dat f7500.— door den gouverneur is aangevraagd voor een predikantsplaats op Negropont, thans vernemen wij, dat voor een benoeming wellicht in aanmerking komt ds. W. J. van Lindonk, hervormd predikant te Eck en Wiel.

Oudste referendaris.

Een officieel bericht luidt: de hoofdcommies ter gouvernementsecretarie J. G. Statius Muller is benoemd tot oudste-referendaris op genoemd kantoor.

Errata!

Uit het *Algemeen Handelsblad*:

WAARSCHUWING TEGEN DEN CURAÇAOER.

De hoofdcommissaris van politie waarschuwt in het algemeen belang, pensionhouders, winkeliers en andere neringdoenden, geenerlei relaties aan te gaan met Johannes Joseph Jacobus Vyent, geboren te Paramaribo.

Uit den Verren Vreemde

Staat China een rustiger tijd te wachten?

De revolutie woedt nu twintig jaren in China. Laat 't zich aanzien dat rustiger tijden in aantocht zijn? Er zijn inderdaad teekenen ten goede. Maar China is het land van de teleurstellende verrassingen, de betrekkelijke schaarschte van opvoer-nieuws kan ook de windstille zijn, die een storm voorafgaat.

Hoewel zich reeds vrij spoedig communistische en bolsjewikische stemmen in China deden hooren, pakte de roode propaganda aanvankelijk niet in de jonge republiek, Mannen als Chen Toeh Sioe en Dr. Soen Yat Sen vonden geen steun bij de arbeidende klasse, noch in de stad, noch op het platteland. Zelfs de bekwame Sowjet-vertegenwoordiger Joffe wist den juisten toon hiertoe niet aan te slaan.

Toen is 't met de anti-vreemdelingenbeweging beproefd, en dit heeft, althans in een deel van het land, doel getroffen. In 1923 zond Moskou Mikhaïlsvitch Karakhan naar Peking. In hem vond Dr. Soen Yat Sen een krachtigen steun. Karakhan wist de vooruitstrevende elementen tot vereende actie te brengen. Vooral onder de studenten en de stadsarbeiders vond hij aanhang. In Januari 1924 betuigde het revolutionnaire congres te Kanton hem dank voor de hulp, die Rusland aan China bood. Het verschijnsel, dat in meer landen vertoond is, kreeg men ook in China te aanschouwen. De extremisten van de daad waren eigenlijk nationalist, die van een overheersching door Moskou niets wilden hebben, die ook geenszins communistisch waren. Maar zij wilden den machtigen invloed van Rusland wel gebruiken om en de vreemden, en hun tegenstanders in den lande te verdrijven. Rusland liet de nationalist in de waan, dat dit zoo wel zou kunnen lukken. Bij alle nationalistische troebelen speelde invloed van Karakhan een rol. Tevens wist hij echter op goeden voet met de regeering te blijven. In Mei '24 kwam het verdrag tot stand, dat de oude betrekkingen herstelde. Karakhan werd zoo de eerste officieele gezant van de Sowjet-regeering in China, hij kreeg den titel van ambassadeur, waardoor hij op een hoogere plaats werd gesteld dan de gezanten der andere mogendheden (Lucardie. *De Indische Gids*, 1931. I blz. 197). Hij stelde zich dan ook uitdagend tegenover al die anderen.

In Shanghai, Kanton, Hongkong, Hankow, Amay, Nanking kwamen in 1925 en '26 stakingen en onlusten voor, door de Komintern aangestoot.

De partij, die zich het meeste roerde, was de Kwomintang, onder leiding van Dr. Soen Yat Sen. Meer en meer namen communisten daar een plaats in. De leider zelf verklaarde zich ten slotte ook een voorstander van hun leer.

Rusland zond zijn beste agitators naar Zuid-China. Chineezzen met communistischen aanleg werden naar Moskou geroepen, om er opgelicid te worden.

Onder de plaatsen, waar de communistische actie met

Nagekomen Berichten.

DAMESSTOFFEN
ZOWEL
VOOR DE TROPEN
ALS VOOR HOLLAND

BOTHE
Keesestraat 21 Den Haag
STALEN WORDEN TEN
SPOEDIGSTE OP AANVRAGE
FRANCO GEZONDEN
DOOR GEHEEL NEDERLAND

5014

succes werd gevoerd, stond Shanghai (aan de Oost-Chineesche Zee) vooraan. Daar kreeg het Comité v. d. publieke organisatie de leiding geheel in handen, het oefende ter plaatse een Sowjet-terreur uit. De leiding was in handen van den Rus Borodin. Ook Kanton kwam geheel onder bolsjewikisch bestuur. Er was een militaire revolutionnaire opleidingschool.

Al kon verzekerd worden, dat het eigenlijke Chinese volk onverschillig bleef voor de communistische propaganda, de roode leiders wisten in de steden hun invloed toch te doen toenemen. In de, in het noorden aan het Russisch gebied grenzende, gebieden: Mongolië en Turkistan breidde die invloed zich ook buiten de groote plaatsen uit.

In 1927 kwam 't tot een scheuring in de Kwomintang. De volgelingen van Moskou wierpen zich op tot een regeering, met Hankow als zetel. De gematigden, met Chiang Kai Shek als leider, hadden Nanking tot hoofdplaats, zij stonden beslist vijandig tegenover het communisme.

De zoo ingezette strijd is uitgelopen op een overwinning van den Kwomintang-tak der anti-communisten. Gemakkelijk is dit niet gegaan, de laatste jaren hebben hiervan getuigenissen te over gebracht. En in deze rubriek hebben wij nu en dan een begrip trachten te geven van den verwarrenden strijd.

De overwinning van Chiang Kai Shek over de vele generaals, die zich, dan hier, dan daar, tijdelijk wisten te handhaven, en over de Sowjet-agenten en hun aanhangers mag echter nog niet als volstreken worden beschouwd. Moskou trekt zich nooit geheel terug, blijft altijd op den uitkijk naar een nieuwe kans.

Het heeft de oneenigheden, ontstaan over de rechten met betrekking tot den Chineeschen Oosterspoorweg, in 1929 aangegrepen om weer invloed in de noordelijke provinciën te krijgen. Daar de Chineesche regeering de handen toen vol had met de generaals-krijgstochten in het midden en zuiden, hadden de Russen vrij spel. Zij hebben hiervan handig geprofiteerd.

In 't overige China heeft zich ook een proces voltrokken, dat van de onverpoosde cellenwerking der bolsjewiki getuigt. Zelden wij zoeven dat de landbouwers niet

MIJNHARDT'S

Hoofdpijn-Tabletten 60 ct.

Kiespijn-Tabletten . 60 ct.

Laxeer-Tabletten . 60 ct.

Zenuw-Tabletten . . 75 ct.

Maag-Tabletten . . 75 ct.

5492

Bij Apoth. en Drogisten

GEBR. VAN OOSTERHOUT - BREDA
 GINNEKENSTRAAT 139 — BOSCHSTRAAT 10
 TOLBRUGSTRAAT 12 — CERESSTRAAT 30
 GINNEKENWEG 138 5291

KOLONIALE WAREN - COMESTIBLES - FIJNE VLEESCHWAREN - WIJNEN - ZUIDVRUCHTEN

warm waren te maken voor de van Rusland ingevoerde politieke leerstellingen, hierin is in de laatste jaren wel verandering gekomen.

Wij vonden den toestand, die zich gaandeweg gezet heeft, aldus weergegeven in de N. Ct. van 16 Maart:

„Wel regeert Nanking over China, steunend op rijke bourgeoisie en buitenlandsch kapitaal.

Maar intusschen lijden de boeren gebrek. De geesl van den burgerkrijg heeft het platteland diepe wonden toegebracht: akkers platgetrapt, dorpen vernield, oogsten geroofd. De boeren, 85 procent der bevolking, blijven zonder stem in het nieuwe bewind, met hun nooden kan men geen rekening houden. Nanking let allereerst op de belangen van handel en nijverheid, want het geld der kooplieden en fabrikanten is noodig om te kunnen blijven regeeren.

Men heeft den boeren zelfs nog alles, wat zij door de revolutie hadden gewonnen, ontnomen. Maar dezen kennen niet alleen onderdrukking, zij weten nu ook, wat vrijheid is, gedurende een korte periode hadden zij de rijke grondeigenaars en woekeraars, die hun als allen Aziatischen boeren het leven moeilijk maken, verdreven. Bovendien waren er in de legers der nationale revolutie van 1925—27 veel revolutionaire officieren, goed geschoolde communisten, die weigeren Nanking en zijn beslissingen te erkennen. Enkele van deze officieren bleven met eenige soldaten bij de boeren achter en, terwijl de generaals vochten, werden in verschillende deelen van China's binnenland sowjets opgericht.

De eerste boeren-sowjets zijn in 1929 gevormd in drie provincies ten Zuiden van den Jangtse: in Foekien, Kiangsi en Hoenan. De kleine pachters verdreven de landeigenaars en organiseerden zich sociaal, politiek, militair. Zij vormden gewapende bendes, die als *het rode leger der dorps-sowjets* het land doortrokken.

Aanvankelijk vermeed men de steden, waar beter uitgeruste regeeringsstroepen gelegerd waren. Maar overal, waar in de dorpen een troep roode soldaten en propagandisten was doorgetrokken, bleef een communistisch-georganiseerde dorpsgemeenschap achter. Toen de regeeringsstroepen in de lente van 1930 naar het Noorden waren gesnel om de militairen gouverneurs Feng en Jen te bestrijden, drongen de boerenlegers ook tot de provinciesteden door. In den zomer van 1930 vielen hun zelfs de hoofdstad van Hoenan, Tsjansja, en die van Kiangsi, Nantsjang, in handen, en zoozeer werden de havens aan de Jangtse, zelfs Hankau, bedreigd, dat de mogendheden zich genoopt zagen, de flottilies op die rivier aanzienlijk te versterken.

Die roode legers staan onder leiding van generaals, die de kunst van vechten verstaan.

Er zijn op 't oogenblik 25 goed georganiseerde roode legers en een paar kleinere, die nog geoefend worden. Deze legers hebben samen 150.000 soldaten, meest boeren en arbeiders, ook enkele intellectueelen. Hun wapens nemen zij van overwonnen tegenstanders, van steden, die zij veroveren of van troepen, die naar hen overloopen."

Tot zoover het artikel in de N. Ct.

De bovenaangehaalde beschouwingen van den heer W. J. Lucardie besluiten met een bespiegeling, welke wij hier ook als slot overnemen.

„Het door de Nationale Regeering, na een bijeenkomst van Chiang Kai Shek en Chang Hsueh Liang, den gouverneur van Mandsjoerië, aangenomen programma geeft goeden grond aan de verwachting dat het nu werkelijk ernst zal worden. Daarin werd o. m. opgenomen: eene volledige onderdrukking van het communisme binnen zes maanden (*) en zoo spoedig mogelijk een einde maken aan de uitpattingen van de militaire troepen in de provincies.

Laten wij hopen, dat de Chinese regeering in staat zal blijken die plannen te volvoeren, op dezelfde afdoende en snelle wijze als in 1927, niet alleen in het belang van de buitenlanders, maar evenzeer in dat van de Chinese bevolking, die zwaar heeft geleden en nog lijdt onder de terreur door de Rooden in Midden-China ingesteld en gehandhaafd."

(*) Wij teekenen even aan, dat deze nu al weer verstreken zijn.

Er zijn twee manieren, waarop ge u boven de menigte kunt verheffen. De eerste is, een zóo voornaam baantje te hebben, dat ge u kunt permitteeren naar huis te gaan, „voor de bel gaat". De tweede is, zóoveel te doen te vinden, dat ge moet blijven, nadat de anderen reeds weg zijn. Wie zoo gelukkig is het eerste te hebben, heeft met het tweede eenmaal zijn voordeel gedaan. (Henry Ford).

Berichten der Afdeelingen

Afdeeling 's-Gravenhage.

Op Vrijdag 10 April a.s., des avonds 8 uur, zal Prof. L. van Vuuren, Hoogleraar te Utrecht, in het Gebouw Excelsior, Zeestraat 57b alhier, een causerie met lichtbeelden houden over: „De invloed van de wereldligging van Ned.-Indië op de ontwikkeling van het gebied en op de politieke gebeurtenissen in Oost-Azië"

Leden en begunstigers van de afdeeling 's-Gravenhage hebben met één huisgenoot vrijen toegang op vertoon van hun lidmaatschapskaart 1931.

De Secretaris,
 J. C. BAUDOIN,
 Jacob Hopstraat 12. Telef. 554262.

Internationale Koloniale Tentoonstelling te Parijs.

Excursies, uitgaande van de Afdeeling 's-Gravenhage van de Vereeniging „Oost en West".

Leden en Begunstigers(sters) van de Vereeniging Oost en West en hunne familieleden wordt medegedeeld, dat door het Bestuur van de Afd. 's-Gravenhage gelegenheid wordt gegeven tot het maken van een 8-daagsche excursie van Den Haag naar Parijs v.v. 2e klasse spoor, waarvan de reissom ± f 100.— hoogstens zal bedragen. Het juiste bedrag zal nog nader worden bekend gemaakt.

Leden van de Vereeniging Ambt. B. B. in Ned.-Indië met hunne familieleden kunnen desgewenscht op tevoren vermelde voorwaarden aan deze excursies deelnemen.

Men gelieve voor het vormen van reisgezelschappen van ten minste 25 en ten hoogste 30 personen, zich zoo spoedig mogelijk schriftelijk op te geven, onder duidelijke vermelding van naam, adres, aantal personen en familierelaties (echtbaar, broer, zuster; dit in verband met het reserveeren van kamers) bij den Secretaris van de Afd. 's-Gravenhage, Jacob Hopstraat 12 alhier.

Vermoedelijke eerste tocht op Donderdag 18 Juni e.k. en verder om de 14 dagen bij voldoende deelname.

Programma.

Achtdaagsche Reis 2e klasse spoor van Den Haag naar Parijs v. v.

1ste dag, Donderdag.

Vertrek van Den Haag, Station H. S. M. ± 10 uur v.m. Aankomst Parijs ongeveer 17.10. Zoo noodig met auto naar het hotel. Installatie. Diner en Logies.

2de dag, Vrijdag.

Na het ontbijt per metro of andere gelegenheid naar de Koloniale Tentoonstelling. Lunch aldaar. Terug naar hotel. Diner en Logies.

3de dag, Zaterdag.

Gelijk aan tweeden dag.

4de dag, Zondag.

Na het ontbijt per luxe-touringcar naar Versailles. Lunch aldaar. Terug per touringcar naar het hotel. Diner en Logies.

5de dag, Maandag.

Gelijk aan tweeden dag.

6de dag, Dinsdag.

Na het ontbijt 's morgens groote autotocht per luxe-touringcar door Parijs, langs de groote boulevards, Opera, Madeleine kerk, Place de la Concorde, Champs Elysées, groote en kleine paleizen, Arc de Triomphe, Place de l'Etoile, Graf van den Onbekenden Soldaat, Eiffeltoren, Dôme des Invalides (Bezichtiging Graf Napoleon), Latijnsch kwartier, Notre Dame, Stadhuis, Conciergerie, Bastille, Lunch in hotel.

Na de lunch per metro naar het Louvre-Museum en bezoek aan een der grootste warenhuizen.

Diner en Logies.

7de dag, Woensdag.

Gelijk aan tweeden dag.

8ste dag, Donderdag.

Na het ontbijt vertrek van Parijs 2e klasse spoor naar Den Haag. Einde der reis.

In bovengenoemden prijs is begrepen: Treinreis 2e klas Den Haag—Parijs v.v.; Logies in 1e klas hotel; deelnemer(sters) ieder een eigen kamer; echtparen een kamer met twee bedden; alle maaltijden in Parijs; lunch en diner met inbegrip van wijn, bier of mineraalwater naar keuze; belastingen; vervoer van en naar station, naar tentoonstelling incl. entrées; met comfortabele luxe-autocar naar Versailles en door de stad; foaien; diensten overdag van een zeer ervaren en ter plaatse bekende Hollandschen gids.

Lunch in den trein (eersten en laatsten dag) voor eigen rekening. Lunchpakket desgewenscht meenemen.

De avonden zijn vrij en kunnen naar verkiezing benut worden tot het bezoeken van de tentoonstelling of andere gelegenheden. Avonduitgangen voor eigen rekening.

De Secretaris,
 J. C. BAUDOIN,
 Jacob Hopstraat 12.

AMERSFOORT
N.V. „PATRIA" 5303
 Boek- en Fotohandel. — Kantoorartikelen.
 UTRECHTSCH WEG 48 AMERSFOORT
 TELEFOON 653

INDAUERS

PRIMA DONNA

U vertrekt naar Indië

Wij hebben voor U
CORSETTEN
CORSELETS
 van rose batist

Tule bustehouders
 enz. enz. 5061

Mevr. De Ridder
 Corsetière

Heerengracht 52a
 Den Haag - Telef. 110957

Afdeeling Groningen en Ommelanden.

Dinsdagavond den 24en Maart, hield de heer Mr. Dr. W. G. M. Schumann, oud-voorzitter van den Volksraad in Ned.-Indië, voor onze afdeeling een voordracht over het onderwerp: „Westersch Gezag en Oostersch Ontwaken".

Dr. Schumann ving zijn inleiding aan met de woorden door Churchill gezegd, dat Engeland eens een groote koloniale mogendheid is geweest, doch niet gebleven, evenmin als Portugal en Nederland. Spreker gaat wat betreft Nederland met deze woorden niet accoord en licht dit nader toe. Dan gaat Dr. Schumann de geschiedenis der ontwikkeling onzer koloniën na en begint bij het exploitatiesysteem, zooals dit door de Oost-Indische Compagnie werd toegepast; waarbij de Compagnie evenwel niet geheel en al de geestelijke verzorging der Inlanders over het hoofd zag. Omstreeks 1800 veranderde onder Van Hogendorp en Daendels de exploitatiepolitiek in een cultureel stelsel. Dit stelsel, dat oorspronkelijk werd ingevoerd om de Inlanders aan geregeld werken te wennen, mislukte evenwel geheel door de veel te zware eischen, die werden gesteld. Toen omstreeks 1867 de baten der schatkist eenigszins op peil waren gebracht, kwam de Atjehoerlog, die schatten heeft verslonden. Leeningen werden daarvoor afgesloten en bij de vereffening der schulden heeft Nederland zich toen niet van de beste zijde laten zien. Zoo langzamerhand was men nu gekomen tot de „Voogdijpolitiek", een tijd, waarin de regeering zich meer en meer het lot van den Inlander aantrok volgens een bepaald programma. Nederland is met de invoering van dit program wel laat geweest, maar het is in zoo'n snel tempo doorgevoerd, dat de onderwijsinrichtingen voor Inlanders de toets der geheele wereld kunnen doorstaan. Middelbare en hogere scholen vormen thans in onze koloniën een centrum van Westersche beschaving zonder weerga.

De staatkundige ontwikkeling is wel een zeer bijzondere. Het streven naar medezeggenschap openbaarde zich in de eerste plaats onder de Westersche ingezetenen. Gemeenteraden werden ingesteld en naast deze kwamen andere gewestelijke lichamen, waarin volgens een vast programma werd gewerkt. Inlanders werden in deze lichamen benoemd en later verkozen. Door den Russisch-Japanschen oorlog evenwel, waarin voor het eerst een groote Westersche mogendheid door een Oostersch volk werd verslagen en waardoor de Oosterling zich bewust werd, werd de zucht naar medezeggenschap sterk aangewakkerd.

Vanzelf kwam spreker zoo op de Inlandsche beweging. Dr. Schumann zegt, dat het heel natuurlijk is, dat de Inlander „Nationalist" is, doch dit houdt niet in, dat hij Nederland wenscht af te schudden, want zeer velen zien in, dat zij nog niet zonder toezicht van Nederland kunnen. Het meest staat naast Nederland de politieke partij „Boedi Otomo", verder kunnen als de voornaamste politieke partijen gerekend worden de „Sarikat Islam" en „Mohamedia", welke laatste een zuiver Mohammedaansche beweging is, die zich lang buiten de politiek heeft gehouden. De „Communis-

Aan de Middelbare Koloniale Landbouwschool te Deventer is voor den loopenden cursus vacant een tijdelijke betrekking van 5073

Leeraar in de Javaansche taal

(aantal wekelijksche lessen 6). Sollicitaties bij gezegeld adres worden vóór 15 April ingewacht bij den Directeur van voornoemde school, door wien, op verzoek, nadere inlichtingen worden verstrekt.

tische beweging" in Indië is een secundaire en tracht niet Indië in handen van Moskou te spelen, doch de Europeesche staten zooveel mogelijk naar Azië af te leiden en hen daar handen vol werk te geven. Een bijzonder typische is zeker wel de non-coöperatie beweging, waar men onder lijdelijk verzet den gunstigen tijd afwacht, de menigte evenwel laat het hier niet bij, maar gaat vroeg of laat tot daden over. De zending van het Christendom, vroeger zoo toegejuicht als een element voor het Nederlandsch staatsgezag, heeft haar opvatting veranderd. De kerk is „Universeel". Dit bleek uit de verkiezingen van den Volksraad, waarbij een R. K. Priester door de Sarikat Islam candidaat werd gesteld. De communistische invloed is, voorloopig althans, gebroken. Nu hangt het er verder van af, hoe wij ons tegenover de Inlandsche beweging stellen en hoe het verloop in de wereld is, of deze beweging, dit „Ontwaken", voor ons van funesten invloed is of niet. Het resultaat kan men alleen gissen, profeteeren niet. Wij zien evenwel wat er rondom ons gebeurt, vooral in Britsch-Indië, welke kolonie zoo langzamerhand voor de Engelsche rust een kwelling is geworden. Spreker gaat nu eenigszins diep in op de toestanden in Britsch-Indië, waarin deze hun oorsprong vinden en hoe ze opgelost worden. Als slot van zijn rede, die door de aanwezigen met groote aandacht is gevolgd, zegt spreker: „Als er een „rechtvaardig" en „sterk" gezag is, is er véél gewonnen. Elk oogenblik kan bij ons een man opstaan als Gandhi, die er in slaagt de partijen tot elkaar te brengen. Dit gevaar hangt ons boven het hoofd, doch wij kunnen het bezweren, als wij de psyche van den Inlander begrijpen. De Inlander moet begrijpen, dat het in de tegenwoordige omstandigheden zoowel voor Indië als voor Nederland zeer nadeelig zou zijn, als zij uit elkaar gaan. Het is te hopen, dat Nederland staatslieden zal vinden, die het vertrouwen van den Inlander wekken, terwijl de Inlander op zijn beurt moet trachten het vertrouwen waardig te zijn."

Na deze indrukwekkende voordracht bedankte onze voorzitter, Jhr. Mr. Feith, den heer Schumann hartelijk voor dezen belangwekkenden avond, hetgeen met luif applaus der aanwezigen werd bekrachtigd.
J. FRANKE,
Secretaris.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Aan de leden der afdeling Den Haag van „Oost en West".

In het belang der administratie en ter vermindering van omslachtigheid wordt men beleefd verzocht de jaarlijks verschuldigde contributie rechtstreeks te voldoen aan den Sec.-Peningmeester der afdeling Den Haag, den heer J. C. Boudoin, Jac. Hopstraat 12, Den Haag, giro no. 135120 — en dus niet aan het Algemeen Secretariaat.

Complete Jaargangen.

Complete Jaargangen 1930 K.W. ad f 2.50 verkrijgbaar bij het Algem. Secretariaat, Korte Voorhout 6, Den Haag.

Ter overdenking.

Aan hen, die de Vereeniging „Oost en West", bij uiterste wilsbeschikking wenschen te bedenken, wordt daartoe de volgende vorm aanbevolen:

„Ik vermaak aan de Vereeniging „Oost en West", zetel Den Haag, waarvan de Statuten zijn goedgekeurd laatstelijk bij K. B. van 1 September 1927, No. 22, de som van maanden na mijn overlijden, uit te keeren binnen maanden na mijn overlijden, vrij van alle kosten en rechten.

VAN DE REDACTIE.

Correspondentie.

Redactie-bijeenkomst. In verband met den Paasch-Maandag zal de eerstvolgende redactie-bijeenkomst plaats hebben op Maandag 13 April a.s. om 4 uur, Korte Voorhout 6.

C. K. K. Amsterdam. In het nr. van deze week kon onmogelijk meer plaats voor een artikel worden ingeruimd. Volgendeweek.

De groote Koloniale Tentoonstelling in Parijs.

Men is dezer dagen begonnen met op groote schaal in Nederland propaganda-materiaal te verspreiden voor de a.s. Intern. Koloniale Tentoonstelling te Parijs, waarvoor reeds, naar wij konden vaststellen, in ons land groote belangstelling bestaat.

Het nieuwe propaganda-materiaal, — briefkaarten, folders, etc. — ziet er in zijn vele kleuren zeer aantrekkelijk uit en geeft ook reeds een beknopt beeld van de vele wonderen, welke op deze koloniale wereldshow te zien zullen zijn. Er is ook een plattegrond van de tentoonstelling onder, waarop „alle charme en mysterie van het uitheemsche zijn samengevat in een decor van water en groen."

Op een der gedrukten lezen wij:

De Intern. Kol.-Tentoonstelling van 1931:

Toont de prachtigste exotische gebouwen.

Biedt den Bezoekers een levend beeld van de ware zeden van alle volkeren.

Zal het meest samengestelde begrip van alle internationale economische vraagstukken geven.

In een wonderbaar decor van water en groen geeft zij de weelderigste feesten en de meest uiteenloopende attracties.

Richt u voor alle inlichtingen tot:

Het Commissariaat Generaal der Tentoonstelling: Grand Palais Desur C. te Parijs.

De Fransche vertegenwoordigers in het Buitenland.

De Fransche autoriteiten in de koloniën.

Het Office National du Tourisme (Algemeen Nationaal Toeristenbureau) 101, Champs-Elysées, Parijs, en tot hare agentschappen in het buitenland.

De Fransche Kamers van Koophandel.

alle vereenigingen van Internationaal Toerisme. alle vreemdelingen-verkeer-bureaux in de Fransche Koloniën.

alle Fransch en Buitenlandsche Maatschappijen van:

spoorwegen, scheepvaart, Luchtvaart, alsmede tot al hare agentschappen en vertegenwoordigers.

tot alle reisbureaux.

Op Bieten Kalksalpeter IG.

Van het Land- en Tuinbouwbureau der I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Rokin 109/111, Amsterdam, ontvingen wij een vlugschrift over bemesting van bieten met Kalksalpeter IG.

Op aanvraag wordt het vlugschrift kosteloos door het Land- en Tuinbouwbureau toegezonden.

Nieuwe frankeerzegels.

Voor de verzending van brieven beneden 5 gram per luchtpost naar Ned.-Indië, bedragen de kosten van frankeering en luchtrecht tezamen 36 cent.

Het wordt hierbij meermalen als een bezwaar gevoeld, dat geen frankeerzegels van deze waarde verkrijgbaar zijn, zoodat men steeds twee zegels moet gebruiken. In verband hiermede is thans bepaald, dat frankeerzegels van 36 cent in gebruik zullen worden gesteld. De noodige voorbereiding voor deze uitgifte wordt getroffen; het zal echter eenigen tijd duren voor de zegels op de postkantoren verkrijgbaar zullen zijn.

Tevens is bepaald, dat frankeerzegels van 9 cent niet meer zullen worden aangemaakt. De voorhanden zegels van deze waarde zullen worden opgebruikt.

Luchtpostdienst Nederland—Ned.-Indië.

Te beginnen met het vliegtuig, dat 2 April a.s. van Amsterdam vertrekt zal het luchtrecht van 30 cent voor stukken niet zwaarder dan 5 gram ook van toepassing zijn op de met den luchtdienst Amsterdam—Bandoeng over te brengen correspondentie voor Britsch-Indië (met Birma), Siam, Indo-China en Straits Settlements, alsmede voor landen verder dan Ned.-Indië.

De aandacht wordt erop gevestigd, dat het luchtrecht voor met de luchtverbinding Londen—Karachi—Delhi te vervoeren stukken, bestemd voor Britsch-Indië en verder, ongewijzigd blijft vastgesteld op 40 cent per 20 gram.

De langste Radiotelefoonverbinding ter wereld.

De gunstige resultaten van de radio-telefoonverbinding Nederland—Ned.-Indië hebben ertoe geleid het nut van deze verbinding te vergroeten, door ook andere landen aan het radiotelefoonverkeer met Ned.-Indië via Amsterdam te doen deelnemen.

Zoo zijn er in den laatsten tijd proeven genomen met een radio-telefoonverbinding Bandoeng—Ame-

SCHOOLVEREENIGING „INSTITUUT WOLTERS"

Surinamestraat 25 - Den Haag

OPLEIDING

voor Gymnasium, H.B.S. en Lyceum

KLEUTERKLASSE

voor kinderen van 3 tot 6 jaar

Inlichtingen dagelijks aan de school, liefst van 10 tot 11 uur

Telefoon 180347

De Directeur,

5075

U. ANDRINGA

rika, via Amsterdam en Londen. De radioverbinding Bandoeng—Amsterdam werd daartoe via een internationale telefoongeleiding Amsterdam—Londen aangesloten op de radioverbinding Londen—New-York.

De afstand Bandoeng—Amsterdam bedraagt ± 12.000 K.M., Amsterdam—Londen 300 K.M. en Londen—New-York ruim 5000 K.M., totaal derhalve ruim 17.000 K.M.

Het tijdsverschil tusschen Bandoeng en Amsterdam bedraagt 7 uur, tusschen Amsterdam en New-York ± 5 uur, totaal ± 12 uur.

Het totstandbrengen van een telefoonverbinding over een dergelijken afstand mag als een nieuw succes van de moderne techniek worden beschouwd, verkregen door de samenwerking van de betrokken diensten in Ned.-Indië, Nederland, Engeland en Amerika.

Eenige proefgesprekken, welke langs de aldus verkregen verbinding werden gevoerd, hadden een bevredigend verloop, zoodat verwacht wordt, dat deze verbinding binnenkort voor het publiek verkeer kan worden opgesteld.

Reeds werd in Indië het eerste betaalde gesprek aangevraagd.

Commissariaat voor Indische Zaken.

Uitzending voor 's Lands dienst in Nederl.-Indië.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederl.-Indië, waarin moet worden voorzien door uitzending vanwege het Commissariaat voor Indische Zaken bij het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging:

- onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs, in het bezit der hoofdkate;
- leerkracht bij het middelbaar onderwijs in de Nederlandsche taal (doctoraal examen of middelbare akte);
- leeraar bij het technisch onderwijs, in het bezit van de akte Mg;
- Predikant bij de Protestantsche Kerken;
- verpleegster bij het krankzinnigenwezen;
- electrotechnisch ingenieur bij den Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst (bij voorkeur met zwakstroompraktijk);
- militair-paardenarts 2de klasse (1ste-luitenant). Zij, die voor uitzending voor een dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Commissariaat voor Indische Zaken bij het Departement van Koloniën, Afdeling B, Eerste Bureau (voor de betrekkingen onder a tot en met f) en tot Afdeling C (voor de betrekking onder g).

Luchtmail voor Indië.

Met het vliegtuig, dat 19 Maart j.l. van Schiphol naar Ned.-Indië is vertrokken, werden 24 zakken luchtpost verzonden met een totaal gewicht van 173 K.G. 700 G. bruto en 158 K.G. 660 G. netto.

De zending bevatte 12428 brieven beneden 5 gram; 133 briefkaarten en postwissels; 5929 stukken zwaarder dan 5 gram; 962 stuks bestemd voor tusschenliggende landen; totaal 19452 stuks.

Adresverandering.

Den leden wordt beleefd doch dringend verzocht, bij adresverandering, hiervan ten spoedigste mededeeling te doen: in Nederland, aan den Administrateur der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag; in O.-Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, den heer L. M. F. Plate, Bromostraat 9, Malang; in Suriname aan den heer H. J. Wolff, en in Curaçao aan den heer H. J. C. Bodenburg Hellmund, Secretaris der aldaar gevestigde Afdeling.

Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië.

H. J. G. Dorenbosch, administratief ambt. bij het B.B., Willemstraat 1, 's-Hertogenbosch, G. C. Hartmans, id., Oude Rijn 138a, Leiden. A. H. Zweers, monteur van den Marine Vliegdiens, vliegveld „De Kooy", Den Helder. M. L. P. Zwaard, id., Marine-kazerne, Amsterdam. G. Terpstra, Beukenkampstraat 55, Den Helder, monteur 1e kl. bij den Marine Vliegdiens. J. T. Poodt, vliegtuigmaker

PIANO of Radio?

Plano en Radio staan niet tegenover elkaar; zij vullen elkaar aan en al geeft de radio de muziek ook nog zoo goed weer, op gezellige avondjes heeft de piano toch nog altijd de voorkeur.

Een piano is niet alleen een middel om muziek ten gehore te brengen, maar bovenal een middel om persoonlijk muzikaal gevoel te ultiem. Wie muzikaal is, zal altijd het verlangen blijven om zelf te spelen.

Ook zal luisteren naar goede muziek alleen, het gehoor niet ontwikkelen. Kinderen, die piano leeren spelen, zullen later veel beter goede muziek kunnen waardeeren, dan zij die geen muziekkennis hebben.

Een goede piano is de sleutel tot de gezelligheid in huis en een goed pianospeler is overal welkom. Geeft daarom Uw kinderen de gelegenheid, die U misschien vroeger gemist hebt. Wij kunnen U een goede piano leveren vanaf

f 550.—

GOOSEN & SWAGERMAN

LAAN VAN MEERDERVOORT 100
DEN HAAG — TEL. 337867
PIANO'S ORGELS RADIO

1e kl. bij den Marine Vliegdiens, vliegveld „De Kooy“, Den Helder.
W. F. van der Kaaden, administratief ambtenaar b.h. B.B., Botermarkt 28, Leiden; E. G. A. Lapré, als voren, Fahrenheitstraat 603, Den Haag.

In Nederland aangekomen verlofgangers.

F. W. Stammeshans, fd. controleur bij 't B.B., Prinsegracht 520, Amsterdam C.; B. A. F. Troll, landschestr. 4, Den Haag, schoolhoofd bij het Vreelandschestr. 4, Den Haag, schoolhoofd bij het O.W.L.O.; K. H. Longdong, klerk 1e kl. b.d. P.T.T., Zeestraat 46, Den Haag; mr. J. E. Eilerts de Haan, adj.-inspecteur van Financiën, Zuidsingel 34, Amersfoort; K. F. Taschner, 1e werktuigkundige b.d. Gouv. Marine, v. Weede v. Dijkveldstr. 37, Den Haag; C. J. Louwerens, wd. schoolhoofd b.h. O.W.L.O., Regentesselaan 22, Den Haag; J. H. Franz, hoofd v. d. Europeesche ambachtsschool te Weltevreden, Eikboscherweg 162, Hilversum.

Met Pensioen.

Ir. P. Perdijk, ir. 1e kl. b.d. S.S. en Tr., Riouwstraat 29, Den Haag; J. E. G. W. Gans, pl.v. inspecteur v.h. W. L. O., Koekweg 6, Voorburg.

ADRESVERANDERINGEN.

J. F. Rudenko, Via Cessare Battisti 72, Genova-Nervi Italië; Dr. L. Adam, Wilhelminastraat 1, Amersfoort; F. A. Gits, Columbusstr. 191, 's-Gravenhage; L. van Galen, Hotel Engadinerhof, Pontresina, Zw.; M. Stoop, Haarlemm. Houttuinen 68AA, I. Amsterdam C.; C. M. Pleyte, Fultonstr. 141, 's-Gravenhage; R. W. Bax, Archimedesstraat 141, 's-Gravenhage; H. E. van Hoorn, Van Eeghenstraat 22, Amsterdam Zuid; N. E. d'Hollosy, Boomgaardstr. 241, Hofje Ons Genoegen, Rotterdam; G. J. Abuys, Metmanstraat 22, Rijswijk Z.H.; M. Tak, Elsstraat 132, 's-Gravenhage; W. F. L. Latour, Ieplaan 33, 's-Gravenhage; C. E. P. D. van der Vecht, Pijnboomstraat 79, 's-Gravenhage; P. G. H. van der Harst, Vondelstraat 262, 's-Gravenhage; P. Cuburg, Hedastraat 24, Haarlem; J. A. Leijder Havenstroom,

Oude Delft 35, Delft; P. H. J. Vetter, Gr. Hertoginnelaan 105, 's-Gravenhage; A. H. Mouthaan, Beeklaan 280, 's-Gravenhage; T. van Bochove, Goudenregenstraat 101, 's-Gravenhage; F. W. Flis-singer, Copernicusstraat 268, 's-Gravenhage; M. W. Hillebrandt, L. v. Meerdervoort 454, 's-Gravenhage; W. Stort, p.a. Daquerrestraat 36, 's-Gravenhage; Ir. W. Baron van Slingeladt, Oude Scheveweg Hotel de la Promonade, 's-Gravenhage; J. Jans, Amaliastraat 14, huis, Amsterdam W.; A. C. Motta, 2e. Schuytstraat 201, 's-Gravenhage; B. Boel, Laan van Meerdervoort 221, 's-Gravenhage.

Financieele Berichten.

**Opgave van de N. V. Haagsche Boaz-Bank,
Molenstraat 45, Den Haag.**

Noteringen ter beurze van Amsterdam.

	23 Mrt	30 Mrt
	1931	
Aandeelen Koloniale Bank	144	140
„ Ned. Ind. Handelsbank	130 ³ / ₄	125
Cert. aand. Ned. Handel Mij.	148 ¹ / ₂	145 ¹ / ₄
Aandeelen Alg. Exploratie Mij.	88 ¹ / ₄	85
„ Kon. Petroleum Mij.	287	281 ³ / ₈
„ Rubber Cult. Mij. A'dam.	110 ⁵ / ₈	97
„ Ned. Ind. Suiker Unie	166	160 ³ / ₄
„ Ned. Scheepvaart Unie	132 ¹ / ₄	130 ¹ / ₄
„ Handelsverg. A'dam	390 ¹ / ₂	374
„ Deli Batavia Mij.	252 ¹ / ₂	248 ³ / ₈
„ Deli Maatschappij	256 ³ / ₄	256
„ Senembah Mij.	316 ¹ / ₄	312 ¹ / ₂
„ Deli Spoor	153	154
„ Ned. Ind. Spoorweg Mij.	154 ¹ / ₂	154 ³ / ₈
„ Philips Gloeil. (nieuwe)	254	228 ³ / ₈
Cert. aand. Margarine Unie	224 ³ / ₄	206
Wisselkoersen		
Verkoop		
Londen	12.12	
New York Cable	2.49 ⁷ / ₁₆	
Berlijn	59.46 ¹ / ₂	
Parijs	9.76	
Brussel (Belga)	34.69 ¹ / ₂	
Zurich	48.00	
Weenen	35.10	

*Geen beproevingen, geen overwinningen.
(De Zakenwereld.)*

Mutatiestaat van 25 Maart tot 1 April '31

Nieuwe Leden:

C. G. Vriens, Waard van de „Dietsche Taveerne“, Oud Kerkhof te Utrecht.
G. Barents, Schoonderbergsingel 10 te Velp.
L. de Roos, Onderluitenant-Apotheker N.-I.-L., Nijmegen, Mesdagstraat 48.
H. van Wijk, Nijmegen, Ubbergsche Veldweg 27.
P. Kalkman, Nijmegen, Archipelstraat 7.
M. N. Hassell, Gouvernements-Ambtenaar te Saba.
E. Sloterdijk, Gouvernements-Ambt. te Saba.
H. Benne, Loods, Scharlooweg, Willemstad.
J. van Gendt, Loods, Hotel Metropole, Breede-straat Otrab, te Willemstad.
J. L. Stoit Dijk, van den Brandhofstraat, Willemstad.
Dr. J. A. Philipszoon, Gouvernements Geneeskundige te St. Eustatius.

Voorgesteld door:

den heer Mr. A. J. van Vessem te Utrecht.
Penningmeester Afd. Arnhem.
Mevr. J. H. F. Bantjes—v. d. Velden te Nijmegen.
den heer M. C. Maertens te Nijmegen.
den heer H. A. Hessling te Saba.
den heer W. C. Bouman te Willemstad.
den heer Dr. H. Polvliet te Willemstad.

Afschrijvingen:

Mevrouw W. Baronesse van Lijnden—von Schmidt auf Altenstadt, Den Haag, p.a. Hooge Nieuwstraat 30.

F. E. Quadekker, Off. van Gezondheid te Curaçao.

R. I. P.

Odo van Vloten, Huize de Duno“, Oosterbeek.

Adresveranderingen:

Rectificatie: Het adres van Dr. H. 't Hoen te Utrecht blijft Stadhouderslaan 70.
Mevrouw J. van Goor—Dumans (thans de heer J. van Goor) van: Utrecht, van Wijckskade 67, naar: Den Haag, Juliana van Stolberglaan 13. f 5.—
C. G. Daniëls, Oud-Kolonel Cav. van Amsterdam, Stadhouderskade 36, naar: Den Haag, Frederik Hendriklaan 13. f 5.—
Dr. L. Adam, Ass.-Resident, van: Den Haag, Willem de Zwijgerlaan 151, naar: Amersfoort, Wilhelminastraat 1. f 5.—
K. J. Wijngaarden, Ass.-Resident, van: Den Haag, Regentesselaan 142, naar: Rotterdam, Noord-singel 53.
J. M. Tinga, Den Haag, van: de Carpentierstr. 37, naar: Juliana v. Stolberglaan 307.
Ir. H. Menalda van Schouwenburg, van: Weltevreden, Laan de Riemer 2a., naar: Nijmegen, Batavierenweg 41. f 5.—
W. H. Gerritsen, Gedipl. Gezaghebber B.B., van:

Dordrecht, naar: Weltevreden, p.a. Dep. B.B.
L. H. C. P. D. Engles, Luit.-Kolonel Inf., geplaatst te Tjimahi.
C. C. Ouwerling, Resident, geplaatst te Ternate.
Dr. W. M. Weijtjens, Lid v. d. Hof van Justitie, van: St. Martin, naar: Curaçao.
Dr. P. J. J. van der Biesen, Lid v. h. Hof van Justitie, van: Curaçao, naar: St. Martin.
Dr. A. M. W. Desertine, Lid v. h. Hof van Justitie, van: Curaçao, naar: Aruba.
Pastoor M. J. P. de Groen, van: Saba, naar: St. Eustatius.
H. J. Gorter, Oud-Referendaris b.h. Dep. v. Koloniën, Den Haag, van: Van Boetzelaerlaan 76, naar: Montfoortlaan 17.
S. Veldmeijer, Kapitein Infanterie, Nijmegen, van: Driehuizerweg 84, naar: Sterrenschansweg 22.
Mevrouw de weduwe M. Naessens—Wardenaar, Den Haag, van: Van Beverningkstraat 17, naar: van Boetzelaerlaan 98.

N.V. Haagsche Boazbank

Molenstraat 45 & Telefoon 115903
Den Haag

Rente Spaarkas 3¹/₂ %
Rente Deposito's 3 tot 4¹/₂ %
Rente in Rekening-courant 3 %

Aan- en Verkoop- van Effecten
Verzilvering van Coupons
SAFE-INRICHTING

De Directie: Mr. J. A. DE WILDE
M. A. POTTER

5439

Nederlanders in Indië!

die belang stelt in de afkomst en de geschiedenis van Uw geslacht, wendt U voor familieonderzoek, opmaken van Uw stamboom en opsporing van Uw wapen tot

MARTEN N. DAMSTRA,

Geslacht- en Wapenkundige, Utrecht, Kapelstraat 46.
Wapenschilderingen, Zegelringen en Lakcachetten.

Billijke honoraria. Betrouwbaar adres.
Tal van dankbetuigingen uit Indië. 5523

Hoofdkantoor BINCKHORSTLAAN 5

Telefoon 772184

(3 lijnen) 5563

Dansinstituut v.d. Zanden

SCHIEDAMSCHESINGEL 103B—105B — ROTTERDAM
TELEFOON 51565 5591

Een der goede adressen voor Indische verlofgangers.

Eerste klasse Familie-Pension PENSION MARINA

MENTON (Côte d'azur) Tel. 167

W. & K. Stroomend water. — Gelegen aan Zee te Menton, in de nabijheid van het station en de tram. 5519